

CCI	
Titlu	ACORD DE PARTENERIAT PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2021-2027
Versiune	
Primul an	2021
Ultimul an	2027
Numarul Deciziei Comisiei	
Data Deciziei Comisiei	

1. Selectarea Obiectivelor Politicii și a Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă, după caz 3

❖ Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă	3
❖ Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică	9
❖ Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată	13
❖ Obiectivul de Politică 4 - O Europă mai socială.....	17
❖ Obiectivul de Politică 5 - O Europă mai aproape de cetățeni	24
❖ Obiectivul aferent Tranziției Echitabile	27
2. Selectarea obiectivelor, coordonarea și complementaritatea	30
❖ <i>Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă</i>	30
✓ Rezumat privind selectarea OP și a rezultatelor principale așteptate.....	30
✓ Complementarități între programe și fonduri.....	33
✓ Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale UE	35
❖ <i>Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică</i>	37
✓ Rezumat privind selectarea OP și a rezultatelor principale așteptate.....	37
✓ Complementarități între programe și fonduri.....	42
✓ Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale UE	43
❖ <i>Obiectivul politic 3 - O Europă mai conectată</i>	46
✓ Rezumat privind selectarea OP și a rezultatelor principale așteptate.....	46
✓ Complementarități între programe și fonduri.....	48
✓ Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale UE	48
❖ <i>Obiectivul de Politică 4 - O Europă mai socială</i>	49
✓ Rezumat privind selectarea OP și a rezultatelor principale așteptate.....	49
✓ Complementarități între programe și fonduri.....	52
✓ Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale UE	54
❖ <i>Obiectivul de Politică 5 - O Europă mai aproape de cetățeni</i>	57
❖ <i>Obiectivul Specific aferent Fondului pentru Tranziție Justă</i>	59
✓ Rezumat privind selectarea OP și a rezultatelor principale așteptate.....	59
✓ Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale UE	60
❖ Mecanismul de asigurare a complementarităților și sinergiilor între programe, fonduri și cu alte instrumente ale Uniunii Europene.....	63
3. Contribuția la garanția bugetară din cadrul InvestEU	68
4. Transfer între categorii de regiuni	69
5. Forma contribuției Uniunii pentru asistență tehnică	71
6. Alocarea financiară preliminară pe OP și OS al FTJ	73
7. Lista programelor Interreg	81
8. Rezumat al acțiunilor planificate pentru a consolida capacitatea administrativă a implementării fondurilor	82
9. Rezumat al evaluării îndeplinirii condițiilor favorizante relevante	84

Selectarea Obiectivelor Politicii și a Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă, după caz

Referință: Articolul 8(a), RDC, Articolul 3 din Regulamentele AMIF, ISF și BMVI

Tabelul 1: Selectarea Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) cu justificare

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	Program Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)	FEDR	<p>Conform Recomandărilor Specifice de Țară 2019, principalele probleme cu care se confruntă activitatea de cercetare-inovare din România sunt capacitatea generală scăzută a economiei românești, subfinanțarea cronică, neintegrarea firmelor cu capital străin în (eco)sistemul CDI național și lipsa de claritate cu privire la tranziția către activități cu valoare adăugată ridicată.</p> <p>România se află pe ultimul loc în Europa la capitolul Inovare, conform Tabloului de Bord privind Inovarea Regională 2019. Mai mult, performanțele țării noastre sunt în continuă scădere în ultimii 8 ani (2011-2018). Astfel, cheltuielile CDI în sectorul public au fost la un nivel foarte scăzut de numai 4,9% din media europeană în 2018, cheltuielile CDI în industrie înregistrând doar un modest 13,3%, iar indicatorul IMM-uri inovând în parteneriat doar 10,7%. Disfuncționalitățile pieței au fost cauzate, în principal, de nivelul scăzut al investițiilor. Intensitatea CD în sectorul public a scăzut de la 0,32% în 2011 la 0,21% în 2017. În 2019,</p>
	Programul Operațional Sănătate (POS)	FEDR	
	Program Operațional Regional București-Ilfov (POR BI)	FEDR	
	Program Operațional Regional Nord-Vest (POR NV)	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Est (POR)	FEDR	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
	SE)		intensitatea investiției publice pentru CD a fost în jur de 0,15% (față de 1% țintă a investițiilor publice în cercetare și dezvoltare până în 2020).
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia (POR S)	FEDR	În ceea ce privește intensitatea CD a mediului de afaceri, aceasta rămâne cu mult sub media UE (0,29% față de 1,36 % în 2017). Aceste investiții insuficiente în CD au ca rezultat un număr de cercetători pe cap de locuitor în sectorul privat de peste șase ori mai mic decât media UE și un număr foarte scăzut de cereri de brevete.
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia (POR SV)	FEDR	Performanțele scăzute ale IMM-urilor la capitolul inovare și slaba colaborare dintre mediul de afaceri și organizațiile CDI denotă principala nevoie de investiții.
	Program Operațional Regional Vest (POR V)	FEDR	Pe de altă parte, între regiunile de dezvoltare ale României există decalaje socio-economice și de competitivitate semnificative. Cu excepția București-Ilfov, toate celelalte regiuni NUTS2 (regiuni "mai puțin dezvoltate") au PIB pe cap de locuitor cu mult sub media europeană (se află în ultima parte a Clasamentului European al Competitivității Regionale - locurile 238-267 din 268 de regiuni), respectiv în stadiile 1 și 2 (din 5) de dezvoltare.
	Program Operațional Regional Centru (POR Centru)	FEDR	Conform Tabloului de Bord privind Inovarea Regională 2019, cu excepția Regiunii București-Ilfov, clasificată ca "inovator moderat", toate cele șapte regiuni de dezvoltare (NUTS2) din România sunt încadrate în categoria "inovatorilor modești", performanțele în inovare având un trend descendent la nivel național.
	Program Operațional Regional Nord-Est (POR NE)	FEDR	Există decalaje semnificative între regiuni în ceea ce privește cheltuielile de cercetare-dezvoltare și serviciile

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>intensive în cunoaștere ("knowledge-intensive").</p> <p>Începând cu perioada de programare 2014-2020, abordarea „Specializarea inteligentă” (S3) a devenit baza prioritară pentru investițiilor în cercetare și inovare finanțate FEDR la nivel regional. Strategiile RIS 3 au evidențiat nevoia de adaptare a serviciilor de transfer tehnologic la nevoile pieței prin măsuri soft și dezvoltarea inteligentă a infrastructurilor, de reducere a fragmentării lanțului de inovare prin cooperare efectivă între actorii din ecosistemul de inovare de la nivel regional și integrarea acestora în lanțurile de valoare nivel național, european și internațional.</p> <p>Afectată suplimentar de criza din 2020, masa critică necesară manifestării antreprenoriale este mult redusă în România, existând decalaje semnificative la nivel regional.</p> <p>Pentru a răspunde tuturor acestor provocări este necesară <u>creșterea gradului de colaborare dintre organizațiile CDI și întreprinderi</u>, precum și de <u>sustinerea capacității întreprinderilor de a inova</u>. Sunt vizate măsuri pentru întărirea cooperării dintre organizațiile CDI și întreprinderi, și a nivelului de investiții.</p> <p>Consolidarea sectorului IMM impune <u>facilitarea investițiilor productive, transfer tehnologic, implementarea de tehnologii noi, operaționalizarea structurilor de afaceri</u> (incubatoare, acceleratoare, clustere, etc.), <u>consolidare a start-upurilor inovatoare</u> cu potențial ridicat și scalare. Clusterelor, entitățile de transfer tehnologic, agențiile pentru inovare sunt doar câteva exemple de organisme suport care prin creare sau dezvoltare și colaborare cu actorii din toate</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>sectoarele vor contribui la generarea de soluții, idei și capacității de inovare în România.</p> <p>Având în vedere atât demersurile CE, cât și necesitatea obiectivă ca România să se alinieze la tendințele europene și globale în dezvoltarea și evoluția tehnologiilor avansate, proiectele strategice propun instrumentele necesare implementării cu succes a acestor tehnologii, constituind o punte de legătură între actorii relevanți: mediul comunitar, universitar, de afaceri, guvernamental și cel natural. În contextul integrării strategice la nivel național al tehnologiilor avansate, proiectele strategice contribuie la realizarea investițiilor necesare dezvoltării domeniului tehnologiilor avansate; extinderea capabilităților de cercetare, educaționale și de instruire pentru meseriile viitorului legate de tehnologiile avansate; încurajarea de parteneriate între sectorul public, privat și mediul universitar, care să contribuie la accelerarea dezvoltării de aplicații în domenii precum transporturi, sănătate, producție, agricultură, mediu, energie, securitate națională, precum și crearea unui mecanism eficient de transfer tehnologic din zona de CDI în zona antreprenorială și companii mari.</p> <p>Lanțul valoric al inovării este întrerupt în zona în care cercetarea este formulată în termeni comerciali, iar companiile testează, validează și incubează inovația. Este necesară promovarea activităților CDI urmărind oferirea de soluții viabile și servicii pentru societate și economie. Rezultatele cercetării atât din mediul universitar, cât și cele ale institutelor naționale de CDI, trebuie să fie îndreptate</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>către valorizare comercială.</p> <p>Performanța României în materie de cercetare și inovare are de suferit inclusiv în domeniul medical. Nevoile de investiții se referă, în mod special, la consolidarea actualelor infrastructuri, capacități și competențe în materie de cercetare și inovare în domeniul medical, astfel încât să se asigure un impact semnificativ în ceea ce privește îmbunătățirea serviciilor de sănătate pe toate palierele, accesul larg la tratamente personalizate, vaccinuri, precum și participarea la rețelele internaționale, transfrontaliere și la programe comune de cercetare și educație.</p> <p>De asemenea, digitalizarea este un factor esențial pentru îmbunătățirea inovării și a competitivității la nivel național și regional, atât pentru mediul de afaceri/întreprinderi, cât și pentru autoritățile publice. Reforma administrației publice cu privire la e-guvernare evoluează lent. Au fost identificate puncte slabe privind digitalizarea, precum: standardizarea insuficientă, lipsa cooperării, nivel scăzut de informatizare la nivelul furnizorilor publici de servicii și lipsa interoperabilității între sistemele actuale.</p> <p>Conceptul Smart City a început să fie implementat timid la nivel regional în perioada 2014-2020, dar succesul unor proiecte pilot implementate constituie exemple și oferă soluții de multiplicat pentru autoritățile locale interesate să ofere un mediu urban propice pentru afaceri și cetățeni.</p> <p>Este necesară creșterea capacității instituțiilor și autorităților publice din România de a dezvolta și implementa soluții de e-guvernare în jurul evenimentelor din</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>viața cetățeanului și a mediului de afaceri identificate prin documentul de politică în domeniul <u>e-guvernare</u> care este în curs de elaborare la nivelul Autorității pentru Digitalizarea României, acestea contribuind, pe de o parte la optimizarea ofertei de servicii publice online în concordanță cu nevoile utilizatorului și, pe de altă parte, în creșterea utilizării acestor servicii.</p> <p>Pentru a sprijini procesul de tranziție de la o guvernare electronică la o guvernare digitală este necesară <u>digitalizarea serviciilor publice</u> prin modernizarea și simplificarea procedurilor administrației publice locale și centrale.</p> <p>De exemplu, în domeniul sănătății, este necesară modernizarea sistemului statisticii medicale din România, dezvoltarea cadrului de standardizare atât al sistemului informatic, dar și mai important, al sistemului informațional, un acces mai bun, egal la soluțiile eficiente de e-sănătate, iar instrumentele de lucru trebuie să fie nu numai ușor de utilizat, dar trebuie să simplifice și procedurile obișnuite de lucru în domeniul sănătății.</p> <p>Pe de altă parte, orașele sunt considerate atât sursa, cât și soluția provocărilor economice, de mediu și sociale din zilele noastre. Zonele urbane sunt motoarele economiei europene, dar și catalizatori ai creativității și ai inovării în întreaga Uniune Europeană. Astfel, este necesară <u>digitalizarea serviciilor publice locale</u> prin intervenții de tip <u>smart-city</u>.</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică , cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și Justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor	Program Operațional Durabilă (PODD)	FEDR FC	<p>Conform Raportului de țară, România se confruntă cu o serie de probleme în domeniile subsecvente OP2, respectiv:</p> <p>Investițiile în <u>eficiența energetică</u> rămân în continuare scăzute, în ciuda unor stimulente adecvate din partea statului iar pentru îndeplinirea obiectivul UE 2030 de eficiență energetică de 32,5%, trebuie atrasă o cotă mai mare de finanțarea privată. Investițiile pentru eficientizarea energetică a clădirilor publice și rezidențiale, pentru îmbunătățirea serviciilor de încălzire publice (cu predilecție la nivel de condominiu - SACET) pot contribui în mod semnificativ la creșterea eficienței energetice și pot sprijini tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon.</p> <p><u>Calitatea</u> slabă a <u>aerului</u> continuă să fie o problemă în România, iar în conformitate cu Raportul de țară 2020 s-au identificat măsuri de sprijin menite să abordeze principalele surse de poluare a aerului (încălzirea locuințelor, transporturile), care să conducă la îmbunătățirea calității aerului și la modernizarea monitorizării.</p> <p>Politica României în <u>domeniul apei</u> prezintă în continuare deficiențe, în special în ceea ce privește accesul la apă și la salubritate în zonele rurale, precum și cantitatea și calitatea apei potabile. În raportul de Țară din 2020 au fost identificate măsuri pentru extinderea și modernizarea infrastructurii de apă potabilă și de ape uzate, pentru monitorizarea calității apei potabile și modernizarea laboratoarelor pentru o mai bună monitorizare a substanțelor deversate în ape.</p>
	Program Operațional Transport (POT)	FEDR FC	
	Program Operațional Regional București-Ilfov	FEDR	
	Program Operațional Regional Nord-Vest	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Est	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Vest	FEDR	
	Program Operațional Regional Centru	FEDR	
	Program Operațional	FEDR	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
	Regional Nord-Est		<p>Gestionarea deșeurilor continuă să reprezinte o provocare majoră pentru România. Țara înregistrează în continuare o rată scăzută de reciclare a deșeurilor municipale (14%) și rate ridicate de depozitare a deșeurilor (70%). În plus, ratele de reciclare stagnează din 2013, în timp ce rata de incinerare a crescut ușor la 4%. În 2017, cantitatea de deșeuri municipale generate pe cap de locuitor în România continua să se situeze cu mult sub media UE, de aproximativ 487 kg. De asemenea, în Raportul de Țară se menționează că în Raportul de alertă timpurie pentru România, se consideră că există riscul ca țara să nu atingă obiectivul privind pregătirea pentru reutilizarea/reciclarea deșeurilor municipale stabilit pentru 2020.</p> <p>România, ca și întreaga UE, se confruntă cu problema schimbărilor climatice și a degradării mediului. În ultimele două decenii, România a fost afectată de inundații ale bazinelor hidrografice și ale zonei costiere, precum și de secete severe care ar putea fi urmarea schimbărilor climatice.</p> <p>Exploatarea ilegală intensivă a pădurilor românești este o problemă recurentă, care duce la reducerea capacității naturale de captare a dioxidului de carbon a pădurilor, la pierderea semnificativă a biodiversității, la creșterea riscurilor de dezastre. De asemenea, la nivelul regional, există disparități însemnate în ceea ce privește dimensiunea și calitatea spațiilor verzi, toate zonele urbane având însă nevoie de investiții în domeniu.</p> <p>România a rămas în urmă cu privire la câteva componente esențiale care afectează nivelul de trai, printre care și</p>
	Programul Acvacultura si Pescuit (PAP)	FEPAM	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p><u>infrastructura verde</u> și <u>decontaminarea siturilor</u> vechi contaminate.</p> <p><u>Mobilitatea urbană</u> este slab dezvoltată în toată România. Mobilitatea urbană este afectată de subfinanțarea cronică, de organizarea necorespunzătoare a sectorului și de slaba capacitate administrativă a furnizorilor locali. O serie de orașe în expansiune (București, Cluj, Iași, Timișoara, etc) se confruntă cu provocări sporite datorită extinderii recente a zonelor lor funcționale și de sub-urbanizare. Dezvoltarea infrastructurii urbane și a unor sisteme inteligente de management prin implementarea unor soluții "verzi" pot contribui deopotrivă la creșterea mobilității și la reducerea poluării aerului și a celei fonice.</p> <p><u>Planurile de mobilitate urbană</u> sunt caracterizate de o calitate slabă și de punerea în aplicare cu întârziere a proiectelor existente.</p> <p><u>Regenerare urbană</u> - În rapoartele de țară 2019 și 2020, s-a identificat necesitatea consolidării biodiversității, infrastructurilor verzi în mediul urban și reducerea poluării.</p> <p>Reducerea activității industriale, dar și noile reglementări care solicită ca activitățile industriale să nu se desfășoare în zonele urbane a determinat existența multor spații degradate sau neutilizate. Pentru rezolvarea acestor situații strategiile de dezvoltare a orașelor au identificat necesitatea măsurilor de regenerare urbană durabilă (investiții pentru repunerea în valoare a spațiilor urbane degradate și terenurilor abandonate, pentru crearea de infrastructură verde, coridoare ecologice și măsurile împotriva poluării</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>aerului ambiental)</p> <p><u>Termoficare inclusiv pe baza surselor alternative</u> - Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC) stabilește stabilește obiective si masuri pentru asigurarea contribuției României la atingerea obiectivului principal al uniunii de 20% în materie de eficiență energetică până în 2020 și de a deschide calea pentru viitoarea creștere a eficienței energetice. Pe de alta parte, Raportul de tara subliniază faptul ca eficienta energetica continua sa rămână scăzuta si sunt necesare masuri suplimentare.</p> <p>Investițiile în vederea creșterii randamentelor sistemelor urbane de termoficare pot contribui semnificativ la asigurarea unei performanțe energetice crescute. Colapsul industriei care susținea majoritatea sistemelor de termoficare centralizate, a determinat ca la acest moment puține rase sa mai aibă asemenea sisteme operaționale, iar acolo calitatea serviciilor de încălzire și furnizare de apă caldă este în general scăzută. Furnizorii se confruntă cu dificultăți financiare, pierderile din rețelele de transport și distribuție sunt uriașe iar randamentele sunt mult sub standardele occidentale.</p> <p>Pentru creșterea eficienței energetice a sistemelor de termoficare sunt avute in vedere masuri pentru dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate, eventual la nivel de condominiu, bazate inclusiv pe combustibili alternativi d resurse regenerabile, concomitent cu modernizarea rețelei de termoficare.</p> <p>Totodată, România a înregistrat progrese modeste în</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>reducerea consumului total de energie în ultimul deceniu. La nivel regional, Planurile pentru Dezvoltare Regionala (PDR), Planurile de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED) se concentrează pe măsurile menite să reducă emisiile de CO2, inclusiv măsuri de eficiență energetică pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale (publice și private), implementarea unor sisteme de distribuție inteligentă/eficientă a energiei, de soluții sustenabile de mobilitate urbană, dezvoltarea sistemelor "verzi" de transport urban public.</p> <p>În ceea ce privește <u>sectorul pescăresc</u>, din coroborarea consultării sectoriale cu obligațiile de implementare a normelor Politicii Comune de Pescuit a reieșit nevoia de investiții în domeniile pescuit, acvacultură și procesare și dezvoltarea zonelor pescărești.</p> <p>Astfel, selectarea OP2 este determinată de alinierea și capacitatea de contribuție a acestuia la susținerea principalelor provocări în materie de dezvoltare și modernizare a sectorului pescuit și acvacultură.</p>
Obiectivul de Politică 3 - O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale	Program Operațional Transport	FEDR FC	Pentru a contribui la o Europă mai conectată, România trebuie să adreseze o serie de nevoi cu scopul de a reduce decalajul de dezvoltare în domeniul infrastructurii de transport și pentru a crește conectivitatea cu restul Europei. Rămâne prioritară rețeaua primară la nivelul României, întinsă preponderent pe aliniamentul rețelei TEN-T centrală și TEN-T globală urmata de rețeaua secundară de transport care are rolul de a asigura accesibilitatea regională și urbană
	Program Operațional Regional București-Ilfov	FEDR	
	Program Operațional Regional Nord-Vest	FEDR	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
	Program Operațional Regional Sud-Est	FEDR	<p>a rețelei primare de transport în mod eficient.</p> <p>Infrastructura fizică precum și calitatea infrastructurii acesteia rămâne scăzută și limitează perspectivele de creștere ale României. Starea generală și fiabilitatea infrastructurii rutiere și feroviare sunt foarte slabe, aceasta neținând pasul cu nevoile în materie de trafic generate de o economie în expansiune. Rețeaua rutieră este una dintre cele mai puțin dezvoltate din UE. Deficitul de infrastructură se reflectă într-o mobilitate redusă, conectivitate insuficientă la nivelul anumitor regiuni cu impact major asupra disparității regionale.</p> <p>Au fost identificate nevoi de investiții cu un rang ridicat de prioritate pentru a dezvolta rețele transeuropene de transport rutier și feroviar, în special legăturile cu regiunile periferice de peste Munții Carpați, de exemplu din nord-est, și cu Delta Dunării și pentru a facilita accesul la centrele industriale. Investițiile de natură feroviara au în vedere îmbunătățirea anumitor parametri tehnici inclusiv ERTMS.</p> <p>În prezent, există disparități semnificative în ceea ce privește dimensiunea rețelei raportat la cererea de trafic și resursele financiare insuficiente pentru întreținerea și operarea la standarde de calitate corespunzătoare.</p> <p>Sunt necesare investiții pentru conectarea la rețele transeuropene de transport rutier, aceste investiții permițând eliminarea fluxurilor de trafic greu de pe artere importante, cu impact semnificativ asupra siguranței în trafic, reducerii poluării și asupra calității locuirii în zone eliberate de traficul greu.</p>
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Vest	FEDR	
	Program Operațional Regional Centru	FEDR	
	Program Operațional Regional Nord-Est	FEDR	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>Toate aceste investiții vor îmbunătăți conectivitatea la nivelul anumitor regiuni cu impact asupra disparităților regionale, vor realiza conectarea municipiilor la principalele rute de transport și de acces la rețeaua TEN-T, asigurând o mai bună interconectare a principalelor centre economice și urbane. Totodată, la nivel regional, investițiile în infrastructură destinate eliminării blocajelor de trafic pot conduce la creșterea gradului de mobilitate persoanelor și bunurilor cu impact economic semnificativ.</p> <p>Este necesară o abordare pe două paliere: măsuri cu impact direct asupra infrastructurii actuale, <i>puncte negre</i>, <i>sate liniare</i>, însă o dată cu impulsionearea contractelor de construcție/modernizare (ce conțin și audit de siguranță), astfel îmbunătățindu-se aspectele ce țin de siguranța rutieră.</p> <p>Având în vedere că România se confruntă cu cel mai mare număr de decese din accidente rutiere au fost identificate nevoi de investiții cu un rang ridicat de prioritate pentru a pune în aplicare strategia adoptată privind siguranța traficului și pentru a lua măsuri de siguranță rutieră care să contribuie la reducerea ratei fatalității ridicate a accidentelor rutiere și să atenueze daunele aduse mediului;</p> <p>Lipsa fiabilității și navigabilității la nivelul șenalului navigabil de pe Dunăre și a canalelor sale, ce prezintă deficiențe atât în ceea ce privește lățimea, cât și adâncimea (inclusiv pentru asigurarea adâncimii șenalului navigabil tot timpul anului), face ca timpii de parcurs pentru barje și vase să fie mai mari în raport cu alte moduri de transport din România, cu efect negativ semnificativ asupra costurilor și atractivității</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>transportului naval de marfă și turistic.</p> <p>În multe porturi infrastructura rutieră și feroviară este veche, prost întreținută, necorespunzând cerințelor transportatorilor. Întreținerea necorespunzătoare, infrastructura învechită, lipsa legăturilor multimodale și procedurile lente de manipulare a fluxurilor existente reduce atractivitatea acestor porturi pentru potențiali utilizatori, dăunând competitivității pe termen lung a transportului naval de mărfuri și limitând potențialul de dezvoltare intermodală.</p> <p>Numărul limitat și capacitatea terminalelor intermodale actuale de marfă restrânge posibilitatea de a atrage noi piețe care să permită transportului feroviar să concureze mai eficient cu transportul rutier, mai ales pentru fluxurile intermodale. Investițiile în navigația fluvială și în transportul multimodal au fost modeste și nu valorifică întregul potențial al conexiunilor geografice și economice ale țării. Au fost identificate nevoi de investiții cu un rang ridicat de prioritate pentru a îmbunătăți navigabilitatea pe Dunăre, în cooperare cu statele membre din regiunea Dunării</p> <p>Deficitul de infrastructură la nivel național se reflectă și la nivel regional printr-o mobilitate redusă, conectivitate insuficientă cu impact major asupra disparităților regionale, infrastructura de drumuri naționale cuprinsă în rețeaua TEN-T limitată, trafic de tranzit ridicat la nivelul a numeroase localități care nu beneficiază de variante de ocolire.</p> <p>Pe lângă deficiențele actuale, starea precară și rețeaua subdezvoltată descurajează viitoare investiții în România, în</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>condițiile în care infrastructura este un element cheie în evaluarea localităților pentru companiile în expansiune. Astfel, nu se valorifică avantajele conferite de România, respectiv personalul calificat și ieftin.</p> <p>Starea generală și fiabilitatea infrastructurii rutiere de acces la TEN-T necesită investiții pentru noi legături rutiere secundare, reabilitarea celor existente către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T pentru asigurarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente.</p> <p>Planurile pentru Dezvoltare Regionale identifică nevoia de modernizare și dezvoltare a infrastructurii regionale, prioritizarea intervențiilor având în vedere asigurarea legăturii rutiere către/dinspre rețeaua rutieră și nodurile TEN-T, precum și către/dinspre tronsoanele de autostradă în curs de finalizare și deservirea unui număr cât mai mare de cetățeni.</p>
Obiectivul de Politică 4 - O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	Program Operațional Educație și Ocupare (POEO)	FSE	<p>În contextul schimbărilor structurale generate de globalizare și progresul tehnologic, România se confruntă cu provocări majore în ceea ce privește relevanța educației și formării pentru piața forței de muncă, utilizarea corespunzătoare a resurselor de muncă și productivitatea muncii. România se află pe ultimul loc din UE din perspectiva ponderii absolvenților de studii superioare și a participării adulților la formare, cu impact direct asupra accesului la piața muncii.</p> <p>Investițiile insuficiente în infrastructura educațională generează scăderea gradului de participare în toate nivelurile de învățământ, accesul și calitatea procesului de învățare. În contextul declinului demografic, dar și al</p>
	Program Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FSE FEDR	
	Programul Operațional Sănătate	FSE FEDR	
	Program Operațional	FEDR	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
	Regional București-Ilfov		<p>provocărilor semnificative legate de eficiență și echitate, această categorie de investiții trebuie să țină seama inclusiv de nevoile de specializare profesională și tehnică generate de mediul economic.</p> <p>Deși învățământul profesional si tehnic a început să capete o importanță din ce în ce mai mare în cadrul sistemului național de educație, acesta nu se bucură de atractivitate/ popularitate în rândul elevilor/tinerilor, confruntându-se cu un nivel crescut al abandonului școlar. Intervențiile avute în vedere sunt menite să sprijine, pe de o parte, elevii/ tinerii care provin din grupuri vulnerabile să participe și să finalizeze școlarizarea și, pe de altă parte, sistemul în vederea creșterii calității actului educațional, precum și a gradului de corelare dintre competențele dobândite și cerințele unei piețe a muncii dinamice și aflate într-o continuă schimbare.</p> <p>În acest context, România are nevoie atât de o optimizare a sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal și timpuriu la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții, dar și de consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare durabilă și de calitate.</p> <p>Intervențiile propuse a fi finanțate vor oferi posibilitatea adresării deficiențelor majore ale sistemului educațional și ale pieței muncii, așa cum au fost semnalate și în cadrul Recomandărilor Specifice de Țară: deficitul de competențe de bază și specifice, conform nevoilor pieței muncii, rata de</p>
	Program Operațional Regional Nord-Vest	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Est	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Vest	FEDR	
	Program Operațional Regional Centru	FEDR	
	Program Operațional Regional Nord-Est	FEDR	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>părăsire timpurie a școlii, abandonul școlar, accesul egal pe piața muncii și participarea populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții.</p> <p><u>Antreprenoriatul și economia socială</u> reprezintă acele mecanisme prin care se urmărește stimularea participării pe piața muncii a diferitelor categorii de persoane, prin oferirea pârghiilor necesare, atât creării și dezvoltării acestora, cât și pentru creșterea șanselor de supraviețuire.</p> <p>De asemenea, în vederea combaterii fenomenului migrației, fenomen care afectează atât piața forței de muncă, dar care are consecințe și în alte sfere ale societății, au fost prevăzute intervenții prin care se urmărește crearea de oportunități pe piața muncii în vederea deschiderii și dezvoltării de afaceri pe cont propriu, în vederea stimulării reîntoarcerii în țară a persoanelor afectate de migrație.</p> <p>În contextul actual creat de apariția COVID-19, pe lângă măsurile prevăzute în vederea creșterii/ stimulării participării pe piața muncii, a fost necesară elaborarea unor intervenții destinate persoanelor (angajați și angajatori) care au avut de suferit în urma suspendării/ restructurării activității, prin oferirea de sprijin pentru menținerea locurilor de muncă sau pentru relansarea economică a acestora.</p> <p>Proporția tinerilor fără ocupație și fără să fie cuprinși într-o formă de educație sau formare (<u>NEETs</u>) deși în scădere începând cu 2015 a rămas relativ ridicată (14,5% în 2018) și în continuare peste media UE (de 10,5% în 2018). În 2018, ponderea tinerilor (15-24 de ani) NEETs în rândul populației</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>tinere din mediul rural era de aproape trei ori mai mare decât cea a tinerilor din mediul urban (18,1%, comparativ cu 7%). În acest context, măsurile specifice pentru abordarea tinerilor NEETS și valorificarea potențialului lor economic vor constitui un obiectiv prioritar pentru politicile din piața muncii.</p> <p>România continuă să se numere printre țările cu ponderi mari ale populației aflate în situație de risc, departe de media UE28. Ultimele date EUROSTAT (2018) disponibile cu privire la incidența riscului de sărăcie la nivelul populației din statele membre UE scot în evidență gravitatea acestei probleme în rândul populației din România, procentul persoanelor în risc de sărăcie fiind de 23,5%, Romania situându-se astfel pe ultimul loc din acest clasament în care media în UE28 este de 17,1%.</p> <p>Analiza datelor statistice a reliefat grupurile specifice aflate în situație de vulnerabilitate ridicată: copiii și tinerii, locuitorii din mediul rural, persoanele cu dizabilități, persoanele cu un nivel scăzut de școlaritate, familiile monoparentale care au copil/copii în întreținere, familiile cu mai mulți copii și persoanele vârstnice, dar și slăbiciunile sistemului de protecție socială.</p> <p>Astfel, prin intervențiile avute în vedere în cadrul acestui Obiectiv al Politicii, sprijinul va fi direcționat către aceste grupuri în situații de vulnerabilitate atât prin operațiuni directe dedicate și personalizate în funcție de nevoile lor, dar și prin măsuri venite în ajutorul unor categorii mai largi de persoane (prin instrumentul Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității) și ajutorul pentru</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p><u>persoanele cele mai defavorizate.</u> În vederea creșterii calității vieții acestor persoane se va intensifica sprijinul de care beneficiază, prin acordarea de vouchere pentru alimente sau masă caldă). O măsură va fi adresată copiilor, astfel încât la naștere sau la începerea ciclului școlar primar, familiile să fie sprijinite material prin asigurarea unui ajutor tip voucher “nou născut” sau “micul școlar”.</p> <p>Incluziunea comunităților vulnerabile cu populație romă rămâne o provocare. <u>Comunitatea romă</u> se confruntă în continuare cu dificultăți referitoare la egalitatea de șanse privind accesul la educație de calitate, la servicii de sănătate, accesul pe piața muncii și la locuințe sociale, din cauza gradului scăzut de acoperire a securității sociale, a stigmatizării și discriminării. În anumite cazuri accesul este îngreunat și de lipsa actelor de identitate deși, din punct de vedere legal, aceștia pot beneficia, la cerere, de eliberarea acestor documente. O mare parte a populației de etnie romă, în special din mediul rural, nu beneficiază de asigurare de sănătate. Rata de înscriere a copiilor de etnie romă în sistemul de învățământ este sub media națională, rata de părăsire timpurie a școlii este ridicată, iar segregarea educațională rămâne o provocare. Nivelul de instruire este constant mai scăzut în zonele defavorizate economic, inclusiv în cele cu populație romă. În 2016, Ministerul Educației a publicat un document care interzicea segregarea în școli, însă a adoptat metodologia abia în 2020, iar punerea în aplicare a acțiunilor planificate a fost amânată. Aceste măsuri, dacă ar fi puse în aplicare, ar contribui la realizarea de progrese către îndeplinirea ODD 10.</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>De asemenea, sistemul de sănătate se confruntă cu mai multe probleme, identificate în Raportul de țară pentru România din 2019. Există numeroase întârzieri în ceea ce privește realizarea reformelor în domenii-cheie, precum dezvoltarea centrelor comunitare integrate de îngrijire și construirea de spitale regionale. Ministerul Sănătății are o capacitatea administrativă foarte limitată, planificarea deficitară a investițiilor și lipsa de angajament politic îngreunând și mai mult realizarea reformelor. Trecerea la îngrijirea medical ambulatorie este încă într-un stadiu incipient, majoritatea eforturilor concentrându-se pe serviciile medicale spitalicești, iar serviciile sociale, de ocupare a forței de muncă, de sănătate și de educație rămân slab integrate.</p> <p>Aceste provocări cu care se confruntă sistemul de sănătate vor putea fi adresate prin:</p> <p>Intervenții cu impact asupra stării de sănătate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reducerea morbidității și mortalității prin boli netransmisibile: creșterea capacității sistemului de sănătate publică de a dezvolta și implementa intervenții de sănătate publică de reducere a factorilor de risc, dezvoltarea de criterii și mecanisme de asigurare și control al calității serviciilor preventive, curative și de recuperare și reabilitare, elaborarea de metodologii/ ghiduri/ protocoale/ recomandări de furnizare a serviciilor de sănătate în condiții de siguranță și eficacitate, dezvoltarea serviciilor de diagnostic de precizie și a tratamentelor personalizate

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<ul style="list-style-type: none"> - Reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile: creșterea capacității de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, creșterea capacității de răspuns la epidemii, creșterea capacității de identificare a IAAM - Îmbunătățirea stării de sănătate a mamei și copilului: creșterea capacității de monitorizare pre și postnatală <p>Intervenții ce vizează serviciile de sănătate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea accesului egal și echitabil la servicii de sănătate preventive și curative de calitate, în special pentru populații dezavantajate - Dezvoltarea serviciilor de asistență medicală primară: creșterea și consolidarea capacității cabinetelor de medicină de familie, dezvoltarea și consolidarea asistenței medicale comunitare, creșterea capacității de prevenire a serviciilor de medicină școlară - Dezvoltarea și consolidarea serviciilor de medicină de urgență și de îngrijire a pacientului critic <p>Intervenții transversale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea sustenabilității și creșterea predictibilității în sistemul de sănătate: dezvoltarea capacității de elaborare a politicilor de sănătate bazate pe evidențe științifice - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate.

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
Obiectivul de Politica 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale	Program Operațional Regional București-Ilfov	FEDR	<p>Pentru asigurarea coeziunii economice și sociale, redresării tendinței de adâncire a decalajelor între regiunile și zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, dar și pentru reducerea decalajelor față de alte țări din UE, este necesară o abordare integrată a problemelor teritoriale și locale la nivelul întregii țări. Această abordare integrată poate fi asigurată prin elaborarea și implementarea de strategii teritoriale integrate, fie la nivelul orașelor fie la un nivel mai larg zonal sau chiar regional.</p> <p>Astfel, recunoscând rolul important al orașelor ca promotori de dezvoltare, <u>trebuie sprijinită dezvoltarea urbană</u>, pe baza priorităților identificate în Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană. Dezvoltare urbană va fi finanțată din toate obiectivele de politică și va fi respectată alocarea minimă de 6% din FEDR pentru acest obiectiv.</p> <p><u>Potențialul turistic</u> regional natural și cultural este semnificativ și divers, dar insuficient exploatat ca sursă de dezvoltare și atractivitate pentru investitori și afectat de insuficiența/lipsa infrastructurii de acces și a unor amenajări care să asigure vizitarea/vizibilitatea.</p> <p><u>Patrimoniul cultural</u> necesită ample investiții de modernizare, conservare și restaurare și în aceste condiții intervențiile la nivel regional trebuie prioritizate în sensul concentrării către obiectivele cele mai reprezentative (cetăți medievale, mănăstiri și biserici, centre etnografice, monumente arheologice, etc).</p> <p><u>Rezervațiile și monumentele naturale</u> (peșteri, cascade,</p>
	Program Operațional Regional Nord-Vest	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Est	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia	FEDR	
	Program Operațional Regional Vest	FEDR	
	Program Operațional Regional Centru	FEDR	
	Program Operațional Regional Nord-Est	FEDR	
	Program Operațional Incluziune si Demnitate Sociala	FEDR	

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
	Programul Acvacultura si Pescuit	FEPAM	<p>locuri fosilifere, etc) sunt elemente de unicitate la nivel european pentru care integrarea în circuitul turistic presupune în primul rând asigurarea de facilități de acces care implică protecția și păstrarea integrității acestora.</p> <p>Resursele balneare și de ape minerale sunt semnificative cu un însemnat potențial turistic.</p> <p>Investițiile care să contribuie la integrarea eficientă a patrimoniul cultural și natural, precum și a turismului (balnear, eco, cultural etc.) în circuitul economic regional/local favorizează dezvoltarea integrată, cu impact favorabil asupra comunității, inclusiv din punct de vedere social.</p> <p>Diversificarea ofertelor de turism și creșterea calității serviciilor pot reprezenta măsuri complementare, ca si investițiile pentru reabilitarea taberelor școlare/centrelor de agrement ca infrastructuri importante atât in context educațional, cat si social inclusiv din perspectiva incluziunii.</p> <p>Zonele dezavantajate din punct de vedere structural și având caracteristici socio-geografice aparte, necesită investiții adaptate nevoilor specifice și potențialului de dezvoltare. Acestea vor putea fi finanțate pe baza nevoilor de investiții identificate în Strategiiile de Dezvoltare Locală elaborate în cadrul Grupurilor de Acțiune Locală, prin instrumentul de Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC).</p> <p>Strategiile vor putea combina măsurile de sprijin social cu masuri menite să încurajeze reducerea șomajului sau crearea de noi locuri de munca. Având in vedere potențialul turistic</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>din toate zonele tarii, încurajarea dezvoltării unei componente de turism poate conduce la crearea de noi locuri de munca și injectarea de cash-flow în comunitate.</p> <p>Pe baza strategiilor integrate dedicate, în Delta Dunării și Valea Jiului investițiile se vor face prin instrumentul de <u>investiții teritoriale integrate (ITI)</u> finanțate din mai multe programe operaționale aferente perioadei 2021-2027.</p> <p>Totodată, în domeniul <u>pescuitului și acvaculturii</u>, intervențiile din cadrul priorității <i>Favorizarea dezvoltării economiei albastre și sprijinirea dezvoltării comunităților de pescuit și acvacultură în zonele de coastă și interioare</i> vor contribui la încurajarea parteneriatelor locale în vederea dezvoltării durabile și integrate a zonelor de coastă și cu ape interioare, precum și a inițiativelor locale.</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
Obiectivul afacerii Echitabile Tranziției	Programul Operațional pentru Tranziție Justă (POTJ)	FTJ	<p>Pactul ecologic european propune o nouă politică de creștere pentru Europa. Ca stat membru al Uniunii Europene, România s-a angajat să contribuie semnificativ la atingerea obiectivului european privind neutralitatea climatică. Regiunile și sectoarele dependente de combustibilii fosili sau procesele industriale cu emisii ridicate de gaze cu efect de seră vor fi profund afectate de tranziție.</p> <p>Aceste sectoare vor cunoaște un declin, înregistrând o reducere ireversibilă a producției economice și a nivelurilor de ocupare a forței de muncă pentru activitățile economice cu un nivel ridicat de emisii de gaze cu efect de seră sau care se bazează pe producția și utilizarea combustibililor fosili, în special a cărbunelui și a lignitului.</p> <p>Atingerea obiectivelor privind neutralitatea climatică presupune închiderea treptată a minelor, a unor unități de producție a energiei electrice sau termice bazate pe combustibili fosili și a unor activități industriale dependente de cărbune.</p> <p>Tranziția proceselor industriale de la surse de energie bazate pe combustibili fosili la alte tipuri de energie, inclusiv la surse regenerabile de energie, necesită investiții semnificative, iar utilizarea energiilor regenerabile presupune un model nou de afaceri în sectorul energetic și noi reguli de funcționare a pieței de energie.</p> <p>Toate aceste procese au un impact ridicat asupra forței de muncă, generând șomaj, dispariția unor meserii, nevoia de noi competențe și aptitudini, creând presiuni în special asupra forței de muncă cu un grad redus de specializare și</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>educație, putând genera probleme sociale, legate atât de lipsa de adaptabilitate, dar și de scăderea nivelului de trai.</p> <p>Abordarea Justă și coerentă a consecințelor sociale și economice ale tranziției către neutralitatea climatică a Uniunii necesită utilizarea finanțărilor oferite prin FTJ în domeniul climei și al obiectivelor sociale la nivel regional.</p> <p>Anexa D a Raportului de Țară 2020, a identificat 6 județe din România: <u>Hunedoara, Gorj, Dolj, Galați, Prahova și Mureș</u>, care trebuie sprijinite la nivel economic și social și mai ales în procesul de reducere semnificativă a emisiilor cu efect de seră (65% din emisiile de GES din România provenind din industria minieră și producție). Romania a identificat și alte zone cu aspecte problematice similare, pentru care se află în proces de negociere cu Comisia Europeană privind posibilitatea finanțării prin intermediul FTJ (<u>județele Maramureș, Caraș-Severin, Alba, Brașov, Harghita, Vâlcea, Sibiu, Mehedinți</u>)</p> <p>Toate zonele identificate se caracterizează prin emisii mari de GES, poluare istorică a aerului, solului și apei, productivitate redusă, industrii cu valoare adăugată scăzută, reflectate inclusiv în nivelul scăzut al PIB al fiecărui județ. Activitățile industriale cheie în aceste zone sunt mineritul, producția de energie electrică, activități industriale din sectoare mari producătoare de GES (siderurgie, industria chimică, industria materialelor de construcții, etc.), precum și instalații reglementate de Directiva ETS, dependente de cărbune.</p> <p>Deși în continuă scădere, numărul angajaților din sectoarele,</p>

Obiectivul selectat	Programul	Fondul	Justificarea selectării Obiectivelor Politicii (Obiectivului Specific pentru Tranziție Justă) [3 500 per objective]
			<p>minier, producere de energie electrică sau termică, industria grea, prelucrarea metalelor, extracția de petrol și gaze naturale sau petrochimie, încă ocupă o pondere semnificativă din numărul total de angajați la nivelul teritoriilor selectate.</p> <p>Numărul companiilor active a scăzut, în perioada 2010-2018, în toate cele șase județe cu aproximativ 10% (de la 76.523 la 75.227), în special în industria miniera și a industriilor dependente de cărbune, care nu au fost înlocuite decât în foarte mică măsură cu alte sectoare industriale. Densitatea IMM-urilor la 100 locuitori este foarte scăzută în aceste județe, mult sub media națională și europeană (Hunedoara-2,17; Gorj-1,85; Dolj-2,21; Galați-2,26; Prahova-2,23 și Mureș 2,38).</p> <p>Datele prezentate demonstrează că există o nevoie acută de resurse financiare pentru a sprijini zonele afectate de tranziția la energie curată, iar FTJ reprezintă unul din instrumentele esențiale pentru finanțarea <u>intervențiilor care susțin dezvoltarea și diversificarea economică, transformarea proceselor industriale, precum și recalificarea și incluziunea activă a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.</u></p> <p>Utilizarea FTJ va asigura resurse suplimentare accesibile acestor regiuni, furnizând intervenții specifice corelate, fonduri dedicate precum și un nivel ridicat de încredere în perspectiva accesării fondurilor.</p>

Selectarea obiectivelor, coordonarea si complementaritatea

Referinta: Articolul 8(1)(b)(i)-(iii), RDC Text field [30.000]

Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

România va contribui la acest obiectiv prin sprijinirea creșterii gradului de integrare a sistemului Cercetare, Dezvoltare și Inovare din România în European Research Area, întărirea cooperării dintre organizațiile CDI și întreprinderi, creșterii nivelului de investiții în CDI, digitalizării serviciilor publice prin modernizarea și simplificarea procedurilor administrației publice locale și centrale, dezvoltării unor competențe profesionale adaptate la economia cunoașterii în ceea ce privește procesul de descoperire antreprenorială la nivel național și regional.

România își propune să aloce fonduri europene atât pentru infrastructura de cercetare-dezvoltare, cât și pentru măsuri de consolidare a legăturilor dintre mediul academic și industrie. Astfel, sunt avute în vedere intervenții la nivelul dezvoltării facilităților pentru cercetare, în domenii relevante, conectate cu piața, având un efect de multiplicare asupra activităților de inovare, cu impact economic direct. Cercetarea pe teme de interes național, în domenii precum *inteligentă artificială, tehnologii avansate, resurse și combustibili alternativi, microbiologie, genetică și tratarea cancerului* este susținută prin dezvoltarea unor proiecte strategice.

Vor fi susținute întreprinderile inovatoare și creative, spin-off-urile și start-up-urile din domeniile de specializare inteligentă. Mai mult, este încurajată promovarea inovării prin cercetare aplicată, dezvoltare experimentală și transfer tehnologic, precum și inițiativele de îmbunătățire a capacității de inovare în întreprinderi. O componentă esențială a acestor acțiuni va consta în concentrarea eforturilor asupra proceselor inovative și a transferului de tehnologii vizând adaptarea la schimbările climatice, reducerea emisiilor și economia circulară. Totodată, este necesară dezvoltarea unor mecanisme suport pentru facilitarea participării entităților CDI din România la rețele, consorții și proiectele europene / internaționale în domeniile de mare viitor.

Datorită expertizei deținute, institutele de învățământ superior joacă un rol important în dezvoltarea facilităților pentru cercetare, formare și educație, urmând a servi ca pepinieră de tineri cercetători, antreprenori și inovatori, și vor contribui la dezvoltarea proiectelor de cercetare la nivel regional și național. Totodată sunt sprijinite Institutele Naționale de Cercetare și Dezvoltare și Institutele de cercetare ale Academiei Române, dar și cooperarea între întreprinderile mari și IMM-uri.

România digitală presupune automatizarea proceselor, dar în același timp înseamnă și procese sigure, clare, ușoare și precise. Fondurile europene urmăresc finanțarea infrastructurilor critice necesare asigurării unor servicii publice esențiale și digitalizării principalelor evenimente de viață. Pot fi propuse și implementate proiecte care vizează procesul de luare a deciziilor în administrație sau întreprinderi

bazat pe sisteme și soluții complexe, inclusiv măsuri de securitate a sistemelor de informații și răspuns adecvat la amenințările cibernetice în creștere.

Măsurile propuse mediului privat menite să stimuleze, cu ajutorul fondurilor europene, creșterea competitivității economice vizează accesul la finanțare și crearea condițiilor pentru funcționarea mai flexibilă a sectorului întreprinderilor pe piață, diseminarea de noi modele de afaceri și extinderea capacităților de producție, dezvoltarea antreprenoriatului și apariția de noi întreprinderi.

De asemenea, *creșterea activității internaționale și accesarea pe noi piețe a firmelor românești* va fi susținută prin încurajarea participării în consorții și parteneriate europene, precum și prin inițiative de tipul identificarea potențialilor parteneri comerciali, pregătirea ofertelor și negocierea contractelor, dezvoltarea brand, misiuni economice, evenimente între companii.

Infrastructurile de suport pentru afaceri, de tipul incubatoare, acceleratoare, hub-uri, parcuri științifice și tehnologice, spațiile de co-working, dincolo de investițiile în infrastructură, trebuie să propună servicii noi, mai avansate.

Smart city - orașul inteligent este laboratorul de mâine, prin testarea și dezvoltarea tehnologiilor pentru promovarea și susținerea durabilității, securității și, în general, a unui stil de viață mai sănătos. Chiar dacă nu toate orașele din România sunt hub-uri dinamice, mare parte au cunoscut o dezvoltare accelerată în ultimii ani.

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

- ❖ **Dezvoltarea capacităților de cercetare, dezvoltare și inovare atât în organizațiile de cercetare (institute de cercetare și institute de învățământ superior), cât și în întreprinderi**
 - ✓ Creșterea capacității organizațiilor CDI românești de a se integra în Spațiul European de Cercetare, creșterea participării românești la programele europene, precum și parteneriate și proiecte de cooperare interregionale și internaționale, aliniate domeniilor RIS3
 - ✓ Crearea unui sistem atractiv de inovare în economie, pentru toate tipurile de inovare, prin creșterea gradului de colaborare dintre organizațiile CDI și întreprinderi la nivel național și regional, inclusiv prin investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI/ întreprinderilor din domenii de specializare inteligentă, pentru a dezvolta nișe de specializare inteligentă a nivel național
 - ✓ Îmbunătățirea procesului de transfer tehnologic de la organizațiile de CDI către IMM-uri prin consolidarea capacității CDI, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între Institutele Naționale CDI/ institute de învățământ superior și mediul de afaceri (pentru trecerea de la idee la piață), dar și între întreprinderile mari și IMM-uri, precum și prin crearea/dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și serviciilor
 - ✓ Continuarea dezvoltării și utilizării de infrastructuri mari CDI, de relevanță la nivel european și global, ca instrumente pentru transfer tehnologic
 - ✓ Dezvoltarea oportunităților de afaceri prin utilizarea rezultatelor din cercetare și creșterea numărului de întreprinderi inovatoare, creșterea numărului de cercetători și investiții pentru trecerea de la concept la produs, sprijinirea dezvoltării și utilizării clusterelor cu accent pe exploatarea inovativă și completarea verigilor lipsă din cadrul lanțului de valoare

- ✓ Creșterea succesului și performanței proiectelor prin identificarea mix-ului de intervenții, a necesarului de formare asociat specializărilor inteligente și dezvoltarea capacităților administrative
- ✓ Susținerea implementării mecanismelor de economie circulară în companiile românești
- ❖ **Utilizarea digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor**
 - ✓ Creșterea gradului de digitalizare al proceselor, produselor și serviciilor publice prin continuarea digitalizării proceselor și serviciilor publice aferente infrastructurilor critice (cum ar fi fiscalitate, pensii), evenimentelor de viață (EV) rămase neacoperite din perioada 2014-2020) și, asigurarea interoperabilității și a securității cibernetice, precum și prin creșterea gradului de digitalizare în domeniile educație, cultură și ocupare
 - ✓ Digitalizarea în educație prin creșterea gradului de digitalizare în domeniu atât în ceea ce privește evenimentele de viață aferente, cât și în ceea ce privește utilizarea digitalizării ca instrument pentru învățare și creștere a gradului de cultură
 - ✓ Îmbunătățirea procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții informatice complexe prin ameliorarea cadrului de interoperabilitate la nivelul serviciilor publice
 - ✓ Digitalizarea administrației și serviciilor publice la nivel local (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, iluminat public, sisteme GIS - intervenții de tip smart-city)
 - ✓ Transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale care conduc noi modele de afaceri, sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH)
 - ✓ Digitalizarea în învățământul preuniversitar, profesional și tehnic/dual și universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming etc
- ❖ **Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor**
 - ✓ introducerea investițiilor tehnologice (inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială), a investițiilor pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor, precum și susținerea la nivel regional a Hub-urilor Inovative Digitale
 - ✓ suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare, sprijinirea clusterelor, sprijin pentru crearea de noi întreprinderi și trecerea de la stadiul de start-up la cel de scale-up
 - ✓ stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare
- ❖ **Intervenții în cercetarea din domeniul medical**
 - ✓ acțiuni dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de plasmă sau derivate, producție de vaccinuri
 - ✓ cercetare în domeniul bolilor transmisibile/ netransmisibile (ex. combaterea cancerului)

- ✓ realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomicii

❖ **Intervenții pentru digitalizare în domeniul medical**

- ✓ refacere și modernizare sistem informatic (CNAS), Observatorul național pentru date în sănătate, soluții digitale în infrastructura din sănătate (ex.: digitizare internă și externă a instituțiilor medicale), uniformizarea fluxurilor informaționale

Complementarități între programe

În ceea ce privește domeniul cercetare/ dezvoltare/ inovare, există complementarități între POR-uri, POCIDIF, POEO, POTJ și POS.

Astfel, prin POR-uri se au în vedere investiții care vizează în principal IMM-urile în domenii de specializare inteligentă: dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor pentru integrarea în structuri și rețele alinate domeniilor RIS3, cooperarea între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și sectorul învățământului superior; dezvoltarea structurilor CDI în folosul întreprinderilor și sprijinirea transferului tehnologic;; dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea, maturizarea și internaționalizarea start-up / spin-off în domenii RIS3.

Prin POCIDIF se au în vedere investiții în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național pentru creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare și prin utilizarea/dezvoltarea de mari infrastructuri de CDI.

Totodată, prin POEO sunt propuse spre finanțare adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic.

Cercetarea și inovarea este avută în vedere și în POS, unde sunt propuse spre finanțare infrastructuri privind cercetarea din domeniul medical și măsuri de tip FSE+ care susțin cercetarea în sănătate.

Totodată, finanțarea unor activități privind cercetarea și inovarea de promovare a transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători sunt avute în vedere și în POTJ în măsura în care planurile pentru tranziție Justă vor identifica acest tip de investiții ca fiind prioritare.

Tot în cadrul OP 1, domeniul digitalizare este vizat de mai multe programe, respectiv POR-uri, POCIDIF, POTJ și POS.

Astfel, prin POR-uri se vor susține acțiuni de tip smart city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, iluminat public, sisteme GIS, baze de date urbane etc.), creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării, precum și transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale care conduc la noi modele de afaceri.

Prin POCIDIF este avută în vedere dezvoltarea competitivității economice prin digitalizare fiind vizate investiții în creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică centrală pentru crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor care există deja și care sunt disponibile prin diferite surse.

Prin POS se va asigura finanțarea infrastructurii de informatizare a sistemului medical și măsuri FSE+ care susțin informatizarea și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament.

Totodată, prin POTJ vor fi avute în vedere investiții în digitalizare și competențe digitale avansate în administrația publică locală și întreprinderi, pentru zonele vizate de acest program, în măsura în care aceste domenii vor fi identificate ca priorități în planurile de tranziție Justă.

În domeniul **competitivitate/antreprenoriat**, în procesul de programare s-a avut în vedere complementaritatea între POR-uri, POCIDIF, POEO și POTJ.

Astfel, prin POR-uri se are în vedere finanțarea sub formă de grant a antreprenoriatului și infrastructurii suport pentru afaceri și stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor, iar prin POCIDIF se va oferi sprijin prin instrumente financiare pentru întreprinderi, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă la nivel național, pe baza Evaluării ex-ante pentru instrumente financiare, care va fi elaborată, conform cerințelor Regulamentului.

Totodată, prin POEO va fi asigurată adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic, creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic, precum și acțiuni de antreprenoriat și economie socială.

Prin POTJ vor fi finanțate investiții pentru crearea de noi întreprinderi, inclusiv susținerea acestora prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță, precum și investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică a zonelor vizate de acest program.

Complementaritatea între fonduri

Pe **domeniul cercetare/inovare/dezvoltare**, complementaritatea între fonduri este realizată între FEDR, FSE+ și FTJ. Din FEDR se va finanța dezvoltarea infrastructurilor de cercetare (inclusiv în domeniul medical) și competitivitatea, din FSE se va finanța adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic (inclusiv în sănătate). Totodată, prin FTJ se au în vedere investiții care vor viza transferul de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători.

În ceea ce privește **digitalizarea**, complementaritatea se va realiza între aceleași fonduri, investițiile din FEDR vizând infrastructura de digitalizare (inclusiv în domeniul medical), cele din FTJ digitalizarea și competențele digitale avansate în administrația publică locală și întreprinderi, iar cele din FSE vor susține informatizarea și utilizare metodelor moderne de investigare, intervenție și tratament în domeniul sănătății, precum și creșterea competențelor digitale și utilizarea resurselor educaționale deschise.

În ceea ce privește **antreprenoriatul**, complementaritatea este realizată tot între FEDR, FSE+ și FTJ. Astfel, din FEDR se va asigura finanțarea acestui domeniu pentru infrastructuri suport pentru afaceri, stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor, în timp ce din FSE se vor finanța măsuri privind adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic; creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic, precum și măsuri care vizează direct antreprenoriatul și economie socială. Totodată, din FTJ, în zonele vizate de

planurile de tranziție Justă se are în vedere finanțarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță, precum și investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică.

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Orizont Europa

Sinergia între fonduri și Orizont Europa va fi asigurată prin Strategia Națională de Specializare Inteligentă 2021-2027. Monitorizarea și stimularea participării beneficiarilor români la Orizont Europa se va asigura de către Ministerul Educației și Cercetării, care este Punct Național de Contact pentru Orizont Europa.

În cadrul OP 1, POCIDIF va sprijini proiecte care contribuie direct la întărirea capacității administrative a entităților din domeniul CDI din România de a realiza aplicații pentru proiecte și apeluri la nivel european și mondial. Componenta CDI a POCIDIF va fi dezvoltată în condiții de sinergie și complementaritate cu Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare IV (2021-2027) și, de asemenea, în sinergie cu programul Orizont Europa. La nivel regional, este susținută participarea la implementarea unor proiecte interregionale și atragerea de noi resurse pentru cercetare-inovare, intensificarea schimbului de cunoștințe și valorificarea infrastructurii/competențelor de cercetare regionale.

De asemenea, POS va lua în considerare realizarea de sinergii, în domeniul sau de intervenție, prin acțiunile de cercetare medicală sprijinite, atât cu PNCDI IV, cât și cu Programul Orizont Europa.

În complementaritate cu FEDR, programul **Europa digitală** va contribui la asigurarea faptului că beneficiile transformării digitale vor ajunge la toți cetățenii și la toate întreprinderile. Programul va oferi finanțare pentru proiecte în cinci domenii, respectiv: competențe digitale avansate, inteligența artificială (IA), supercomputerul, securitatea și apărarea cibernetică și asigurarea utilizării pe scară largă a tehnologiilor digitale în întreaga economie și societate.

Sinergiile dintre programe vor permite realizarea unor economii de scară și a unor investiții mai coerente și obținerea unei valori adăugate pentru cetățeni și actorii economici. Ele vor amplifica impactul pe teren al investițiilor digitale la nivelul UE, în timp ce investițiile digitale naționale și regionale vor fi mai în măsură să completeze acțiunea la nivelul UE.

Programul privind piața unică promovează sinergii și complementarități menite să sprijine IMM-urile și antreprenoriatul în cadrul fondului InvestEU. Programul vine în completarea sprijinului acordat IMM-urilor și antreprenoriatului în cadrul FEDR. Programul urmărește sinergii cu programul „Orizont Europa” și cu Programul spațial în ceea ce privește încurajarea IMM-urilor să profite de soluții de inovare revoluționare și de alte soluții elaborate în cadrul acestor programe.

Programul Cooperarea în domeniul vamal (CUSTOMS) continuă și în perioada 2021-2027 să faciliteze coordonarea între autoritățile statelor membre și consolidarea capacității, inclusiv formarea și schimbul de bune practici, pentru a asigura o aplicare uniformă a legislației vamale a UE, alături de digitalizarea și modernizarea uniunii vamale. Din această perspectivă, un obiectiv principal al programului CUSTOMS va fi dezvoltarea, operarea și întreținerea în continuare a infrastructurii vamale IT.

Alături de celelalte fonduri (FEDR, FSE+, Fondul pentru gestionarea integrată a frontierelor), Programul Cooperarea în domeniul fiscal (Fiscalis) contribuie la activitatea de îmbunătățire a cooperării fiscale în UE prin: dezvoltarea și menținerea unor soluții informatice interoperabile și eficiente pentru a sprijini autoritățile fiscale în aplicarea legislației UE.

Programul Spațial European urmărește dezvoltarea unui sector manufacturier și al serviciilor inovativ și competitiv, care va include întreprinderile mici și mijlocii și start-up-urile, fapt ce va conduce la sinergii și complementarități cu acțiunea FEDR și a programului Orizont Europa în cadrul activităților de dezvoltare tehnologică și de cercetare ale Uniunii. În cadrul programului, vor fi încurajate progresele tehnice și științifice, vor fi sprijinite competitivitatea și capacitatea de inovare a industriilor din sectorul spațial al Uniunii, în special a întreprinderilor mici și mijlocii, a întreprinderilor nou-înființate și a întreprinderilor inovatoare. În complementaritate cu celelalte fonduri dedicate consolidării competitivității, Programul Spațial European va sprijini competențele și capacitatea de a inova ale persoanelor juridice și fizice din Uniune care activează sau doresc să activeze în acest sector, ținând seama în special de poziția și de necesitățile întreprinderilor mici și mijlocii și ale întreprinderilor nou-înființate.

Obiectivul de Politică 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și Justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

România va contribui la acest obiectiv prin finanțarea nevoilor de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului energetic, prevenirea și gestionarea riscurilor, infrastructura de apă și apă uzată, economia circulară, conservarea biodiversității, calitatea aerului, decontaminarea siturilor poluate, regenerare urbană, mobilitate urbană, termoficare, pescuit și acvacultură.

Accelerarea investițiilor în eficiență energetică în clădiri, măsurile de consolidare și de utilizare a unor surse de energie alternativă pot fi luate în calcul pentru a reduce emisiile de carbon și pentru a face față mai bine unui climat în schimbare. România se confruntă cu o provocare majoră pentru renovarea fondului său de construcții și atingerea obiectivelor de emisii de carbon. Sunt încurajate măsuri de creștere a performanței energetice a clădirilor rezidențiale și publice, inclusiv clădiri de patrimoniu, care în final vor permite importante economisiri de energie și reducerea vizibilă a gazelor cu efect de seră.

La nivelul energiei, pot fi avut în vedere proiecte de modernizare și eficientizare a producției, inclusiv din surse alternative, alături de inițiative în domeniul transportului, distribuției și stocării. De asemenea, vor fi finanțate echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice, vor fi implementate soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban și vor fi adresate măsuri de creștere a adecvanței rețelei naționale de energie electrică. Totodată, pot fi susținute proiecte demonstrative în întreprinderi, precum și măsuri de sprijin adiacente, inclusiv creșterea eficienței energetice a proceselor tehnologice.

Infrastructura de apă și apă uzată reprezintă una dintre cerințele primare pentru asigurarea adecvată a calității vieții. În România, gradul de acoperire cu această infrastructură este insuficientă și inadecvată în raport cu cerințele de conformare cu directivele de mediu. Pentru perioada 2021-2027, investițiile care vizează sectorul apă - apă uzată vor fi realizate conform Master Planurilor Județene urmând a continua politica de regionalizare în sector, demarată în perioadele anterioare de programare. Astfel, se are în vedere finalizarea implementării proiectelor începute în perioada 2014-2020, precum și dezvoltarea de noi proiecte prin care se urmărește conformarea cu prevederile directivelor în ceea ce privește colectarea și epurarea apelor uzate, precum și asigurarea accesului populației la apă potabilă. Totodată, aceste proiecte vor avea o componentă de management al nămolului rezultat în urma epurării.

Politica națională în domeniul gestionării deșeurilor se subscrive politicii europene în materie de prevenire a generării deșeurilor și urmărește reducerea consumului de resurse și punerea în practică a ierarhiei deșeurilor. Investițiile în domeniul deșeurilor vor viza în primul rând prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate, reutilizarea și valorificarea deșeurilor prin reciclare sau alte operațiuni,

precum și sistarea activității și reabilitarea depozitelor neconforme, astfel încât valoarea produselor, a materialelor și a resurselor să fie menținută în economie cât mai mult timp posibil. Prioritară va fi reciclarea deșeurilor municipale, respectiv pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a 65% din masa deșeurilor municipale până în 2035. Proiectele promovate vor viza adaptarea sistemelor integrate de management al deșeurilor, precum și creșterea capacității actorilor din sector pentru asigurarea unui management durabil al deșeurilor.

Rețeaua Natura 2000 este instrumentul principal pentru conservarea patrimoniului natural pe teritoriul Uniunii Europene. 18% din teritoriul Uniunii Europene este parte a acestei rețele. România nu face excepție, peste 20% din teritoriul său fiind declarat sit Natura 2000. Investițiile pentru conservarea biodiversității urmăresc asigurarea unui management eficient al ariilor naturale protejate, protecția diversității biologice, inclusiv refacerea ecosistemelor protejate degradate. Astfel, vor fi sprijinite elaborarea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și ariile naturale protejate, dezvoltarea de măsuri generale de cunoaștere (inclusiv studii), monitorizare și conservare a diversității biologice, precum și acțiuni de reconstrucție ecologică a ecosistemelor degradate.

Premisele pentru protejarea sănătății umane și a mediului ca întreg sunt create inclusiv prin monitorizarea și evaluarea calității aerului, precum și prin monitorizarea și reducerea emisiilor de poluanți atmosferici. Investițiile demarate în actuala perioadă de programare privind dotarea sistemului național de evaluare și monitorizare a calității aerului în vederea dezvoltării și îmbunătățirii Evaluării Naționale a Calității Aerului vor fi continuate și diversificate astfel încât România să respecte cerințele de asigurare și control al calității datelor și de raportare a RO către CE. De asemenea, la nivel local va fi monitorizată constant calitatea aerului.

S-au identificat nevoile de investiții prioritare pentru a promova un răspuns flexibil în materie de schimbări climatice, prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență și de criză, inclusiv a impactului riscurilor naturale și antropice (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure), conform priorităților stabilite la nivel național și în cadrul coordonării și cooperării transfrontaliere și transnaționale.

În ceea ce privește siturile contaminate, Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015) au inventariat 1393 situri contaminate, dintre care 210 situri contaminate istoric și 1183 situri Potențial contaminate, ca urmare a desfășurării activităților economice. Aceste situri reprezintă zone în care s-au desfășurat în principal activități miniere și metalurgice, petroliere, chimice, alte activități industriale, prezentând posibil impact semnificativ asupra sănătății umane, a calității solurilor, apelor subterane și apelor de suprafață, ecosistemelor etc. Inventarul siturilor poluate /contaminate s-a realizat fără a se cunoaște însă gradul de poluare și fără a exista o ierarhizare din perspectiva riscurilor pe care acestea le incumbă asupra stării de sănătate a populației și, prin urmare, au fost identificate nevoile de finanțare în domeniu.

Prioritățile naționale pentru dezvoltarea urbană aferente perioadei 2021-2027 se grupează în jurul a trei piloni principali: conectivitate - rețele digitale, mobilitate urbană; atractivitate - locuire, spații publice, acces la servicii de calitate, infrastructură verde; competitivitate - mediu de afaceri dinamic, locuri de muncă, educație și competențe, tehnologie. Acestora li se adaugă dimensiunea identității locale și consolidarea comunității - oportunități egale, valorizarea patrimoniului, valorificarea oportunităților turistice.

Analiza sectorului pescuit și acvacultură a evidențiat starea de fapt a întregului sector prin identificarea problemelor, realităților și necesităților cu care se confruntă toți actorii în vederea transpunerii acestora în intervenții și direcții prioritare de dezvoltare în cadrul strategiei sectorului pentru perioada post 2020 în corelare cu obiectivele PCP. Astfel, este necesară sprijinirea pescuitului durabil și conservarea resurselor biologice acvactice, precum și sprijinirea activităților de acvacultură și procesare durabile și comercializarea produselor din pescuit și din acvacultură. Intervențiile acestea vor contribui la realizarea de investiții albastre, economie durabilă și adaptare la schimbările climatice.

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

❖ **eficiență energetică**

- sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM-urilor, în acțiunile de îmbunătățire a eficienței lor energetice, prin proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente și proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente
- îmbunătățirea eficienței energetice în clădiri publice și rezidențiale, inclusiv prin utilizarea unor surse alternative de energie, precum și consolidarea clădirilor, în funcție de riscurile identificate
- Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate pe baza de combustibili alternativi/SACET de condominiu

❖ □ **sisteme și rețele inteligente de energie**

- promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
- implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban
- digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță
- măsuri de creștere a adecvanței SEN prin investiții în soluții de flexibilitate
- implementarea de soluții privind stocarea energiei “behind the meter”

❖ **apă și apă uzată**

- **acțiuni integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată regionale, respectiv:**
 - construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizare (treaptă terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e. , inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național

- construirea și reabilitarea și de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuire a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată ;
- măsurile necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc);
- **acțiuni de pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de apă și apă uzată**
- **acțiuni de consolidare a capacității actorilor implicați în sector**
- ❖ **economia circulară**
 - îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, respectiv:
 - Investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul deșeurilor și stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar)
 - Investiții privind valorificarea materialelor a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă)
 - Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente
 - investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme
 - întărirea capacității instituționale a actorilor din sector (MMAP, ANPM, UAT, ADI-uri, ANRSC) în vederea accelerării tranziției spre economia circulară
- ❖ **biodiversitate**
 - îmbunătățirea accesului administratorilor/custozilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediu marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură;
 - menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management al siturilor Natura 2000, planuri de acțiune pentru specii, și după caz a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate
 - facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice) și consolidarea capacității de management al rețelei Natura 2000 și al altor arii naturale protejate de interes național

❖ **calitatea aerului**

- dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi, prin înlocuirea sau up-datarea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE, conform prevederilor directivelor europene

❖ **managementul riscurilor**

- amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului;
- dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice;
- consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu.
- continuarea măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere
- sprijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională

❖ **situri contaminate**

- sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor Potentially contaminate. (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă)
- remediarea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autorităților publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane și mediului, inclusiv monitorizare postremediere a acestora.

❖ **regenerare urbană**

- regenerarea spațiilor urbane degradate prin investiții în infrastructura verde în zonele urbane și/sau reconversia funcțională a acestora.

❖ **mobilitate urbană**

- dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi)
- dezvoltarea unor culoare de mobilitate
- realizarea de infrastructuri specifice pentru combustibili alternativi
- dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport public de metrou în regiunea București Ilfov
- dezvoltarea transportului metropolitan precum și îmbunătățirea calității serviciilor pe calea ferată prin asigurarea unor mijloace de transport ecologice pentru transportul calătorilor, precum și infrastructură pentru transportul public, sisteme inteligente de transport pentru transport public, ciclism și infrastructură de transport pietonal, dezvoltarea și optimizarea

sistemelor de transport public, inclusiv: modernizarea, extinderea liniilor de tramvai, achiziționare, modernizare material rulant (tramvaie), achiziționare troleibuze, autobuze, modernizare, echipare depou, e-ticketing

❖ **pescuit și acvacultură**

- sprijinirea activităților de pescuit durabile din punct de vedere economic, social și al mediului
- promovarea activităților sustenabile de acvacultură
- promovarea marketingului, calității și valorii adăugate a produselor din pescuit și din acvacultură, precum și procesarea acestor produse

Complementarități între programe

Complementaritățile între POR-uri și programele naționale vizează în principal domeniile eficiență energetică, riscuri, economie circulară, infrastructură verde, situri poluate și mobilitate urbană.

În ceea ce privește **eficiența energetică**, prin POR-uri se va finanța eficiența energetică în clădiri publice și locuințe (luând în considerare riscul la cutremur), precum și încălzire centralizată pe baza de combustibili alternativi/SACET de condominiu, iar prin PODD se va finanța eficiența energetică în IMM și întreprinderi mari. Totodată, prin POTJ sunt avute în vedere finanțări privind dezvoltarea de tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată la prețuri accesibile și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în eficiența energetică și energia din surse regenerabile pentru IMM-uri și întreprinderi mari.

Din perspectiva **riscurilor**, prin POR-uri se va finanța riscul la cutremure în contextul investițiilor în clădiri prin prisma eficienței energetice. Prin PODD se va finanța riscul la inundații, secetă, eroziune costieră și sistemul de management al riscurilor.

Referitor la **economia circulară**, prin POR-uri și POTJ se va acorda sprijin pentru IMM-urile care prin activitatea lor contribuie la acțiunile de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.. Prin PODD se va acorda finanțare pentru autoritățile publice în vederea sprijinirii măsurilor pentru îndeplinirea obiectivelor de reciclare și depozitare a deșeurilor prevăzute în Pachetul privind economia circulară și îndeplinirea angajamentelor luate privind închiderea depozitelor de deșeuri.

În ceea ce privește **infrastructura verde**, prin POR-uri se are în vedere finanțarea regenerării spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane, iar prin PODD finanțarea conservării biodiversității în ariile Natura 2000 și prin POTJ sunt vizate investiții în proiecte de restaurare a terenurilor și de reconversie în măsura în care acestea vor fi identificate ca prioritare prin planurile de tranziție Justă. De menționat este faptul că pentru toate proiectele de infrastructură de transport din POT/POR-uri menținerea și refacerea infrastructurii verzi va reprezenta o preocupare majoră.

Referitor la **siturile poluate**, complementaritatea este asigurată între POR-uri, PODD și POTJ. Astfel, prin POR-uri se urmărește finanțarea reconversiei funcționale a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate din zona urbană, în timp ce prin PODD este avută în vedere inventarierea și investigare preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminate și remedierea acestora. Totodată, prin POTJ sunt

avute în vedere investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate, în funcție de prioritățile identificate în planurile de tranziție Justă.

În ceea ce privește **mobilitatea urbană**, există complementaritate între POR-uri și POT, respectiv între finanțările urbane din POR privind creșterea utilizării transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologică, dezvoltarea infrastructurii urbane curate și infrastructura pentru combustibili alternativi și cele din POT privind trenurile metropolitane, metroul și materialul rulant.

Complementaritatea între fonduri

La nivelul **OP 2 - o Europă mai verde**, referitor la **eficiența energetică**, fondurile vor avea o abordare complementară în ceea ce privește FEDR/FC și FTJ. Prin FEDR /FC se va finanța eficiența energetică în clădiri publice și locuințe, încălzirea centralizată și în mediul privat, în timp ce din FTJ, în teritoriul pre-identificat, se au în vedere finanțări ce vizează dezvoltarea de tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată la prețuri accesibile și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și producerea energiei din surse regenerabile pentru mediul privat. De precizat este faptul că FC va finanța eficiența energetică în regiunea București-Ilfov.

Similar, în ceea ce privește **apa/apa uzată** se va asigura complementaritatea între FEDR și FC, din FC finanțându-se acest sector în regiunea București-Ilfov.

Referitor la **economia circulară**, se asigură complementaritatea între FEDR, FC și FTJ. Din FEDR se vor asigura investițiile în mediul privat care vizează măsurile pentru IMM-uri care prin activitatea loc contribuie la îndeplinirea obiectivelor de reciclare, în timp ce din FC se asigură finanțare pentru autoritățile locale pentru îndeplinirea obiectivelor de reciclare și depozitare a deșeurilor prevăzute în Pachetul privind economia circulară. De asemenea, din FTJ se are în vedere finanțarea acțiunilor IMMurilor care contribuie la reducerea cantităților de deșeuri și consolidarea economiei circulare la nivel județean, funcție de prioritățile identificate în planurile de tranziție Justă.

În ceea ce privește **biodiversitatea și infrastructura verde**, complementaritatea este asigurată între FEDR și FC în sensul că FEDR vizează investiții în conservarea biodiversității în ariile Natura 2000, iar prin ambele se vor implementa proiecte care vor avea în vedere realizarea infrastructurii verzi. Totodată, prin FTJ vor fi investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor.

Referitor la domeniul **mobilitate urbană**, se va realiza complementaritatea între FEDR și FC, în sensul că din FC se va finanța dezvoltarea infrastructurii de metrou în regiunea București-Ilfov, iar din FEDR restul investițiilor care contribuie la îmbunătățirea mobilității urbane, respectiv a transportului public urban și a altor forme de mobilitate urbană ecologică, a infrastructurii urbane curate și pentru combustibili alternativi, precum și a trenurilor metropolitane și materialului rulant.

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Programul LIFE va contribui la: tranziția către o economie circulară, eficientă din punct de vedere al resurselor și al energiei, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice, protecția și îmbunătățirea calității mediului și la conservarea naturii și oprirea și inversarea tendinței de declin al biodiversității. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor acționează în calitate de punct de contact pentru programul LIFE. Programul cuprinde două domenii de acțiune principale:

Mediu: natură și biodiversitate și economia circulară și calitatea vieții;

Politici climatice: atenuare și adaptare și tranziția către o energie curată. Componenta de granturi și achiziții publice din cadrul programului LIFE va fi în continuare gestionată direct de către Comisie, cu sprijinul unei agenții executive.

Se vor dezvolta sinergii în special cu FEDR, care în cadrul proiectelor demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri va finanța acțiuni de promovare a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. Totodată, FEDR va sprijini intervențiile vizând îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi, în special în mediul urban, și reducerea poluării și va realiza investiții în rețeaua Natura 2000.

În ceea ce privește complementaritatea cu FSE+, programul LIFE va asigura finanțare pentru acțiuni de inovare, adaptare socială și responsabilizare a întreprinderilor, lucrătorilor și cetățenilor, astfel încât aceștia să își dezvolte capacitățile și competențele de care au nevoie pentru a contribui la combaterea schimbărilor climatice.

În cadrul clusterului „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”, activitățile **programului Orizont Europa** vor permite crearea unei baze de cunoștințe și găsirea de soluții pentru: protecția, gestionarea și utilizarea durabilă a resurselor naturale terestre și marine, precum și consolidarea rolului sistemelor terestre și acvatice ca absorbanți de carbon; protecția biodiversității, securizarea serviciilor ecosistemice și garantarea securității alimentare și nutriționale, asigurând regimuri alimentare sigure, sănătoase și nutritive; accelerarea tranziției de la o economie liniară bazată pe combustibilii fosili la o economie circulară eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, rezilientă, cu emisii scăzute, inclusiv de carbon, precum și sprijinirea dezvoltării unei bioeconomii durabile și a economiei albastre și dezvoltarea unor zone rurale, montane, costiere și urbane reziliente și dinamice.

Aceste activități vor fi complementare intervențiilor finanțate din FEDR în ceea ce privește creșterea reutilizării și reciclării deșeurilor și promovarea tranziției către o economie circulară. În același timp, complementar acțiunii FEDR, Orizont Europa va sprijini cercetarea și inovația în cadrul diferitelor sectoare cu emisii reduse de carbon, în special în domenii precum: energie regenerabilă, sisteme energetice inteligente, eficiență energetică, soluții integrate de stocare a energiei etc.

Mecanismul pentru interconectarea Europei sprijină investițiile în infrastructurile transfrontaliere din sectorul energiei, fiind complementar acțiunilor întreprinse în domeniul energiei din cadrul PODD. MIE va completa investițiile realizate din FEDR în domeniul energetic prin dezvoltarea de proiecte având ca obiectiv o mai bună integrare a pieței interne a energiei, interoperabilitatea rețelelor transfrontaliere și transsectoriale, facilitarea decarbonizării și securitatea aprovizionării.

Obiectivul general al **Mecanismului de protecție civilă al Uniunii Europene** este consolidarea cooperării dintre statele membre ale UE în domeniul protecției civile, în vederea îmbunătățirii prevenirii, pregătirii și reacției la dezastre. Când scara de urgență copleșește capacitățile de răspuns ale unei țări, aceasta poate solicita asistență prin intermediul Mecanismului.

În complementaritate cu FSE+, cu scopul de a consolida prevenirea, pregătirea și răspunsul eficace la dezastre, Mecanismul de protecție civilă al UE va putea finanța acțiuni de informare, educare și sensibilizare a publicului, precum și acțiuni asociate de diseminare, în scopul implicării cetățenilor în prevenirea și reducerea la

minimum a efectelor produse de dezastre în Uniune și pentru a ajuta cetățenii Uniunii să se protejeze ei înșiși cu mai multă eficacitate și în mod durabil.

DRAFT

Obiectivul politic 3 - O Europă mai conectată prin creșterea mobilității și conectivitatea TIC regională

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

O Europă mai interconectată poate fi realizată prin creșterea conectivității transportului, dezvoltarea rețelelor TEN-T durabile, inteligente, sigure și intermodale, rezistente la schimbările climatice, durabile, inteligente și intermodale la nivel național, regional și local inclusiv printr-un acces mai bun la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră.

Un transport sustenabil și eficient este important pentru a asigura legătura între regiuni și țări, conectând astfel piețe și persoane și contribuind la activitatea economică, la dezvoltare și la creștere. Pentru a asigura coeziunea și competitivitatea, sunt necesare, de asemenea, conexiuni fluide între toate statele membre ale UE.

În cadrul acestui obiectiv de politică, România își propune finalizarea unor tronsoane ale rețelei TEN-T principală și anumite părți ale rețelei TEN-T globale, transportul fiind un factor important al dezvoltării economiei.

Astfel, prioritatea pentru România rămâne dezvoltarea infrastructurii de transport în special pe rețeaua principală, precum și conexiunea regiunilor la rețeaua TEN-T prin realizarea variantelor ocolitoare și a racordurilor lipsă, care va permite o mai bună interconectare a regiunilor dar și a României cu alte state membre.

Pentru România rămân vitale investițiile în toate modurile de transport. Astfel, fondurile UE vor continua să se concentreze pe optimizarea conectivității atât pe plan intern, cât și internațional, și dezvoltarea unui transport durabil.

Sunt necesare investiții prioritare pentru continuarea dezvoltării rețelelor TEN-T, inclusiv pentru îmbunătățirea legăturilor la acestea, pentru creșterea mobilității naționale, regionale și transfrontaliere. Creșterea numărului de pasageri, optimizarea traficului, siguranța pasagerilor și a mărfurilor și calitatea în ansamblu a serviciului oferit sunt aspecte care vor face obiectul viitoarelor intervenții.

Atât Programul Operațional Transport cât și Programele Operaționale Regionale reprezintă instrumentele de finanțare care vin să servească obiectivului de politică 3 - O Europa mai conectată, să finanțeze intervențiile în infrastructuri de transport care urmăresc reducerea decalajelor de dezvoltare, reducerea blocajelor și a timpilor de călătorie, și creșterea competitivității regiunilor.

Drumurile joacă un rol semnificativ în acest sens, întrucât transportul rutier reprezintă soluția de transport cea mai utilizată în UE atât din punct de vedere al mărfurilor transportate cât și din punct de vedere al traficului de călători.

În ceea ce privește modul de transport rutier, va fi tratată cu prioritate rețeaua primară la nivelul României care este întinsă în preponderență pe aliniamentul rețelei TEN-T Centrale și TEN-T Globale. Rețeaua primară reflectă la nivel național conceptul politicii UE de focalizare a principalelor investiții pe o rețea compactă ce reprezintă coloana vertebrală a sistemului de transport. Rețeaua primară rutieră va reprezenta baza de la care România va aborda procesul investițional post 2020. Complementar rețelei primare sunt avute în vedere intervențiile la nivelul rețelei secundare de transport având rolul de a asigura accesibilitatea regională și urbană a rețelei primare de transport în mod eficient, sigur și cu impact redus asupra

mediului. Fără o accesibilitate crescută a regiunilor și centrelor urbane la rețeaua primară vor fi afectate accesul la piața unică și locurile de muncă, se reduc oportunitățile de investiții și scade gradul de satisfacție socială.

În domeniul **infrastructurii feroviare** intervențiile se vor focaliza asupra continuării modernizării rețelei primare de cale ferată a României pentru secțiunile situate predominant pe rețeaua TEN-T Centrală. Acțiunile susținute au în vedere achiziții de mijloacele de lucru (trenuri de lucru și echipamente) pentru asigurarea proceselor de modernizare a infrastructurilor feroviare precum și conformarea cu parametrii tehnici, inclusiv în ceea ce privește sistemul ERTMS.

Pentru a asigura beneficiile economice, sociale și de mediu aduse de modernizarea rețelei feroviare de cale ferată este necesar ca serviciile de transport să fie la calitatea solicitată de utilizatori, completate și de măsurile de facilitare a eficienței transportului feroviar public de călători (optimizarea mersului trenurilor - graficului de călătorii, sistemele de ticketing, măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare).

Un sistem de transport eficient trebuie să asigure traseul neîntrerupt al călătorilor și al mărfurilor la destinațiile solicitate. Un sistem de **transport multimodal** asigură acest deziderat prin utilizarea a mai mult de un mod de transport. În România în cadrul principalelor orașe este necesară asigurarea atât a terminalelor de transport intermodal, cât și a legăturilor acestora cu principalele huburi modale.

Transportul naval este considerat alături de transportul feroviar un mod de transport mai prietenos cu mediu și astfel participă la implementarea strategiei europene Green Deal și contribuie la obținerea dezideratului de neutralitate a emisiilor de carbon. Transportul naval este susținut în sinergie și de Mecanismul Interconectarea Europei 2021-2027 cu accent deosebit pe modernizarea căilor navigabile.

Având în vedere datele statistice referitoare la rata accidentelor rutiere în România, **siguranța rutieră** este printre cele mai scăzute dintre statele UE. Prioritățile propuse spre finanțare au în vedere operațiuni care să contribuie la îmbunătățirea siguranței circulației rutiere, reducerea numărului de accidente rutiere, în particular a accidentelor fatale în scopul contribuției la „Viziunea 0” a Comisiei Europene, precum și minimizarea efectelor economice cauzate de aceste accidente.

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

- ✓ **creșterea accesibilității regiunilor** și populației prin construcția/modernizarea rețelei rutiere și feroviare, la standarde europene, în special la nivelul rețelei TEN-T
- ✓ **finalizarea tronsoanelor rutiere** inițiate anterior și continuarea investițiilor în dezvoltarea rețelei TEN-T centrale și globale pentru asigurarea accesibilității la piețele internaționale
- ✓ **reabilitarea și modernizarea drumurilor naționale** care asigură conectivitatea zonelor cu o accesibilitate redusă
- ✓ **realizarea de legături rutiere secundare** reabilite și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene inclusiv de tip descărcări autostrada
- ✓ **îmbunătățirea sistemului de management** al infrastructurii rutiere și a condițiilor de siguranță

- ✓ finalizarea investițiilor inițiate pe tronsoanele feroviare care asigură conectivitatea cu piețele internaționale, în coordonare cu proiectele propuse spre finanțare în CEF, îmbunătățirea condițiilor de management și control al traficului feroviar; implementarea unui mixt de măsuri de reformă și optimizare a serviciilor
- ✓ creșterea atractivității transportului naval prin îmbunătățirea condițiilor de navigație prin investiții în infrastructura portuară și prin investiții în căi navigabile
- ✓ creșterea atractivității transportului intermodal pentru atragerea unui volum crescut de mărfuri manipulat în terminale intermodale (inclusiv în porturi)

Complementarități între programe

Complementaritățile între programe în cadrul OP 3 sunt asigurate între POR-uri și POT.

Astfel, prin POR se va finanța creșterea gradului de accesibilitate prin investiții în legături rutiere secundare conectate cu infrastructura TEN-T și soluții pentru decongestionarea/fluidizarea traficului, iar prin POT se va finanța TEN-T rutier, infrastructura rutieră națională, TEN-T feroviar, infrastructura feroviară națională, îmbunătățirea mobilității naționale, transport multimodal, căi navigabile și porturi și siguranța rutieră.

Complementaritatea între fonduri

În cadrul **OP 3 - o Europă mai conectată**, complementaritatea va fi realizată în domeniul **transporturi** între FEDR și FC, ca și în cazul mobilității urbane. Din FEDR se vor finanța investițiile în legături rutiere secundare conectate cu infrastructura TEN-T, TEN-T rutier și feroviar, precum și infrastructura rutieră și feroviară națională și siguranța rutiera. Din FC se va finanța TEN-T rutier și feroviar, transportul multimodal, caile navigabile și porturile. Mecanismul de finanțare între FEDR și FC privind TEN-T rutier și feroviar urmează a fi stabilit la nivel de program.

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Proiectele de rețele de transport transeuropene vor continua să fie finanțate atât prin gestiune partajată, din Fondul de Coeziune, cât și prin gestiune directă, în cadrul **Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE)**.

Ca în perioada 2014-2020, cea mai mare parte a alocării MIE va fi destinată finanțării rețelei de căi ferate și sectorului naval.

Astfel, MIE va finanța intervenții similare cu cele prevăzute în POT. Data fiind nevoie uriașă de investiții la nivelul sectorului rutier și feroviar, pentru dezvoltarea rețelei TEN-T, nu există elemente de suprapunere, ci din contra de complementaritate fiind avută în vedere următoarea abordare care creează un echilibru investițional la nivelul surselor/instrumentelor de finanțare, respectiv o puternică preferință pentru finanțarea infrastructurii feroviare din CEF, în timp ce POT se va axa pe concentrarea investițiilor la nivelul sectorului rutier.

Obiectivul de Politică 4 - O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

Prin intervențiile vizate la nivelul Obiectivului de Politică 4, România are în vedere crearea acelor pârghii fundamentale dezvoltării tuturor sectoarelor economice, respectiv investițiile în oameni. În acest context, intervențiile vizate au în vedere patru aspecte majore:

- asigurarea unei educații de calitate incluzive la toate nivelurile
- adaptarea resursei umane la dinamica pieței muncii și a progresului tehnologic
- combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin măsuri personalizate
- asigurarea unor servicii de sănătate de calitate și accesibile tuturor

În ceea ce privește **educația**, prin intervențiile avute în vedere, România își propune să adreseze cele mai stringente probleme cu care sistemul educațional se confruntă: reducerea părăsirii timpurii a școlii, un fenomen care a luat amploare în ultimii ani, prin măsuri atât la nivel de sistem educațional cât și prin măsuri centrate pe elev și familie; creșterea participării copiilor cu dizabilități/ cerințe educaționale speciale prin individualizarea învățării și adaptarea tehnicilor de predare la nevoile specifice acestor și accesibilizarea educației; încurajarea participării la educație de la cele mai fragede vârste până la învățământul terțiar, în special a copiilor/ tinerilor care provin din grupuri vulnerabile, inclusiv prin măsuri care se adresează părinților/ tutorilor; corelarea sistemului de educație cu cerințele/ competențele solicitate pe piața muncii.

În vederea soluționării deficitului de **forță de muncă**, sunt propuse o serie de măsuri prin care este vizată includerea pe piața muncii a unor grupuri cu o participare mai redusă, precum femeile care au în îngrijire copii, dar și activarea unor grupuri dezavantajate, precum șomerii, șomerii de lungă durată, inactivii, NEETs etc. În acest sens au fost prevăzute pachete integrate care să răspundă nevoilor complexe cu care aceștia se confruntă. Se au în vedere de asemenea, măsuri în sfera anteprenoriatului prin care se încurajează deschiderea de noi afaceri, dar și dezvoltarea sectorului economiei sociale. În contextul schimbărilor structurale pe piața muncii determinate de progresul tehnologic sau fenomene atipice precum epidemiile, sunt necesare măsuri de adaptabilitate a lucrătorilor și a întreprinderilor precum reconversie/formare profesională, flexibilizarea formelor de muncă, asigurarea sănătății și securității la locul de muncă.

În vederea combaterii saraciei, **sprijinirii incluziunii și promovării dreptului la demnitate socială**, România își propune următoarele obiective generale: creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local, creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea cu personal de specialitate bine pregătit la nivel local și infrastructura adecvată, reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de suport și servicii accesibile pentru depășirea situațiilor de dificultate în care se afla, creșterea capacității sistemului național de asistentă

sociale de a răspunde la nevoile populației vulnerabile prin dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii sociale publici și privați la nivel local, creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate.

Accelerarea remedierii principalelor probleme identificate în domeniul sănătății necesită o abordare integrată care să țină cont de: nevoia de a îmbunătăți serviciile de diagnostic și tratament necesar bolnavilor existenți concomitent cu nevoia de a investi în programe preventive de sănătate publică care să reducă în mod eficace povara bolilor în populație; necesitatea de a evita ca sectorul curativ al sistemului de sănătate să intre în competiție pentru resurse cu cel preventiv, precum și nevoia de a asigura intervențiile de sănătate de tip FSE (instruire resurse umane, dezvoltare de metodologii și proceduri, elaborare criterii de asigurare și control al calității serviciilor medicale, etc.) integrat și coordonat cu intervenții de tip FEDR (investiții în infrastructura fizică a unităților sanitare, aparatură, etc.).

Astfel, sunt avute în vedere acțiuni referitoare la:

❖ educație

- ✓ investiții pentru îmbunătățirea accesibilității, calității și caracterului abordabil, din punctul de vedere al costurilor, ale educației și îngrijirii copiilor preșcolari, inclusiv ale infrastructurii aferente
- ✓ investiții pentru a preveni abandonul școlar timpuriu, prin introducerea: unei abordări centrate pe elev, pentru copiii expuși acestui risc, a unor programe „A doua șansă”, flexibile, dar și a unor servicii relevante de consiliere și orientare profesională, concomitent cu îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice, astfel încât să poată să acorde atenția necesară copiilor din grupurile vulnerabile/dezavantajate
- ✓ investiții pentru a ameliora calitatea educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă, inclusiv formările necesare și furnizarea de echipamente specifice;
- ✓ investiții pentru a sprijini dezvoltarea unor metode și tehnici de predare inovatoare și eficace

❖ infrastructura educațională

- ✓ îmbunătățirea accesului la educație prin construire / reabilitare / modernizare / dotare pentru toate tipurile de instituții de educație (preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar centre de educație și formare profesională / învățământ dual, etc.)

❖ acces pe piața muncii

- ✓ integrarea tinerilor pe piața muncii
- ✓ asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile, inclusiv creșterea ocupării femeilor
- ✓ dezvoltarea culturii antreprenoriale, sprijinirea antreprenoriatului și a economiei sociale
- ✓ dezvoltarea mecanismelor de anticipare a competențelor și de monitorizare a politicilor active de ocupare

- ✓ dezvoltarea dialogului social și implicarea partenerilor sociali în implementarea politicilor de ocupare, inclusiv prin creșterea capacității acestora
- ✓ asigurarea unui mediu de lucru sigur și sănătos și promovarea îmbătrânirii active
- ✓ creșterea participării la învățarea pe parcursul întregii vieți pentru asigurarea tranzițiilor pe piața muncii și a mobilității profesionale a angajaților

❖ **sănătate**

- ✓ investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial, inclusiv: implementarea planului de tranziție, acțiuni de instituționalizare/ bugetare a spitalelor regionale, acțiuni de operaționalizare a spitalelor regionale, elaborarea și implementarea planului de formare a personalului
- ✓ dotarea și/sau modernizarea infrastructurii: cabinetelor medicilor de familie, a centrelor/compartimentelor unde se furnizează servicii de asistență medicală comunitară, în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică
- ✓ dotarea/ extinderea/ modernizarea / reabilitarea infrastructurii publice: a unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu, a centrelor regionale de screening (ex. cancer mamar, cancer colorectal, cancer col uterin etc)
- ✓ dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară
- ✓ servicii de reabilitare, paliativ și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
- ✓ investiții în infrastructură și servicii care vizează: unitățile sanitare dedicate serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe; structurile sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică; Sistemul național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei
- ✓ implementarea de programe de screening populațional/ diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile
- ✓ masuri privind diagnosticarea precoce și/ sau tratament, precum și creșterea capacității de îngrijire medicală a pacientului critic prenatal/ neonatal/ postneonatal
- ✓ măsurile destinate controlului infecțiilor asociate actului medical
- ✓ măsurile destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator

❖ sprijinirea incluziunii și promovarea dreptului la demnitate socială

- acoperirea nevoii de servicii sociale primare în mediul rural (rețele de asistenți sociali, servicii sociale pentru îngrijirea persoanelor vârstnice, rețea de asistență medicală comunitară)
- ✓ extinderea rețelei de servicii de îngrijire de zi (inclusiv servicii de recuperare și respiro pentru copii cu dizabilități) pentru copiii aflați în risc de separare de familii și pentru persoanele adulte cu dizabilități
- ✓ creșterea capacității serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice la domiciliu pentru mediul urban, centrelor de găzduire și de integrare pentru migranți, serviciilor pentru victimele violentei domestice și ale traficului de persoane
- ✓ dezvoltarea unei rețele de suport pentru persoanele vârstnice izolate/fără susținători legali și dezvoltarea de programe de voluntariat la nivel local
- ✓ sprijinirea autorităților locale pentru clarificarea situației juridice a așezărilor informale, pentru diagnoza socială în cadrul comunității și pentru nevoia de locuire în cazul calamităților și pentru punerea în aplicare a strategiilor DLRC
- ✓ dezvoltarea rețelei de servicii pentru persoanele cu adicții și persoanele fără adăpost, pentru sprijinirea persoanelor post-detenție, de suport pentru încadrarea persoanelor cu dizabilități, de servicii mobile de recuperare pentru persoanele cu dizabilități
- ✓ crearea serviciilor de suport pentru asistarea deciziei pentru persoanele cu capacitate restrânsă de exercițiu
- ✓ sprijinirea persoanelor cu dizabilități în accesarea echipamentelor și tehnologiilor asistive, a familiilor monoparentale, a participării copiilor școlari în tabere de creație/sportive
- ✓ consilierea și orientarea tinerilor în proces de dezinstituționalizare și a copiilor cu probleme legate de comportament
- ✓ asigurarea de ajutor material sub forma de alimente, produse igiena, pachet pentru copil și masa caldă pentru persoanele dezavantajate
- ✓ creșterea calității serviciilor sociale prin asigurarea specializării/perfecționării specialiștilor din domeniul social
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale în mediul urban
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de servicii de recuperare pentru veterani
- ✓ Dezvoltarea unei infrastructuri specifice pentru protejarea memoriei victimelor Holocaustului și promovarea nondiscriminării

Complementarități între programe

Referitor la complementaritățile în cadrul OP 4, acestea sunt asigurate în principal pentru domeniile capital uman pentru piața muncii, educație și sănătate.

Astfel, pentru viitoare investiții în **capital uman pentru piața muncii** au fost stabilite complementarități numai între programele naționale, respectiv POEO,

POIDS și POTJ. Astfel, din POEO va fi asigurat sprijin pentru valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii, creșterea accesului pe piața muncii pentru toți, antreprenariat și economie socială și pentru susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii. Din POIDS se vor asigura finanțări atât din FEDR, cât și din FSE, prin DLRC pentru măsuri referitoare la piețele de muncă locale și sprijin pentru grupurile sociale vulnerabile, precum și pentru îmbătrânirea activă și facilitarea accesului vârstnicilor la servicii. Totodată, din POIDS sunt propuse măsuri din FSE pentru ajutorarea persoanelor dezavantajate. Din POTJ se va acorda sprijin conform planurilor de tranziție Justă pentru perfecționarea și recalificarea lucrătorilor, asistență pentru căutarea unui loc de muncă acordată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în teritoriile vizate de program.

Referitor la **educație**, complementaritățile în acest domeniu sunt asigurate între POR-uri, POCIDIF, POEO și POIDS. Prin POR-uri se vor realiza investiții în infrastructuri specifice care vor asigura creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar), creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și creșterea relevanței învățământului terțiar. Prin POEO se vor asigura finanțări din FSE în ceea ce privește prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională, creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională, adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic, creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic. Totodată, din POIDS sunt avute în vedere investiții prin DLRC în ceea ce privește infrastructura educațională și măsurile pentru combaterea abandonului școlar al elevilor. În același program, dar în afara DLRC sunt propuse măsuri tip FEDR și FSE+ pentru reducerea sărăciei copiilor și incluziunea socială a celor mai vulnerabili dintre ei, iar din FSE ajutorarea persoanelor dezavantajate.

În ceea ce privește domeniul **sănătate**, complementaritatea este avută în vedere între POS și POIDS. Astfel, complementar investițiilor în infrastructură (spitale regionale, județene, municipale, orașenești, alte infrastructuri, echipamente, e-sănătate, cercetare), servicii (de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu; de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung) și alte măsuri FSE vizând utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament, precum și de formare profesională din POS, prin POIDS se vor putea asigura finanțări tip FEDR și FSE+ în cadrul DLRC și vor viza integrat infrastructura de servicii socio-medice, precum și măsuri tip FSE+ de sprijin a rețelei de asistență medicală comunitară în mediul rural.

Complementaritatea între fonduri

În cadrul **OP 4 - o Europă mai socială**, în ceea ce privește **capitalul uman pentru piața muncii**, complementaritatea este avută în vedere pentru investițiile din FSE+ și FTJ. Astfel, investițiilor tip FSE în regiunile vizate de tranziția justă se adaugă cele din FTJ privind perfecționarea și recalificarea lucrătorilor, asistență pentru căutarea unui loc de muncă, incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

În ceea ce privește domeniul **educație**, complementaritatea va fi asigurată între FSE și FEDR. Astfel, din FEDR se vor finanța investiții în e-educație, infrastructura

școlară pentru învățământul ante-preșcolar, preșcolar, primar, profesional și tehnic și învățământul terțiar, inclusiv pentru combaterea abandonului școlar și reducerea sărăciei copiilor și incluziunea socială a celor mai vulnerabili dintre ei. Din FSE se vor realiza investiții pentru grupurile țintă care vor utiliza infrastructura realizată din FEDR.

De asemenea, complementaritatea între FSE+ și FEDR va fi asigurată și în ceea ce privește **combaterea sărăciei** în cadrul mecanismului DLRC.

În domeniul **sănătate**, complementaritățile sunt realizate între investițiile din FEDR, care vizează infrastructura de sănătate (spitale regionale, județene, municipale, orașenești, alte infrastructuri, echipamente, infrastructura sociomedicală), și FSE, care vizează în principal servicii (de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu; de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung) și alte măsuri FSE vizând utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament, precum și de formare profesională.

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

În timp ce **Fondul pentru Azil și Migrație** este conceput să se adreseze necesităților pe termen scurt privind integrarea migranților din state terțe, noua generație de fonduri ale Politicii de Coeziune (în special FSE+ și FEDR) asigură sprijin pentru integrarea pe termen mediu și lung a acestora, facilitând integrarea în piața muncii.

Programul **Erasmus +** va oferi oportunități de învățare și mobilitate pentru profesori, elevi, ucenici, tineri și studenți în vederea dobândirii de care aceștia din urmă a aptitudinilor și competențelor relevante, precum și a capacității de inserție profesională, care le pot facilita tranziția de la educație la piața muncii. Erasmus+ se va concentra puternic pe incluziune, scopul fiind acela de a permite ca tot mai mulți tineri provenind din medii defavorizate să aibă acces la acest program și va consolida oportunitățile de cooperare transnațională pentru universități, instituții de învățământ și de formare profesională.

În vederea sprijinirii mobilității internaționale de învățare și preluare de bune practici se are în vedere suplimentarea din buget FSE+ a mobilităților internaționale care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+. Astfel, din FSE+ se va susține asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru elevi / studenți / instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională, asigurându-se astfel sinergia Erasmus+/FSE+.

În domeniul competențelor digitale, FEDR va completa abordarea vastă a programului Erasmus+ în materie de competențe sprijinind dezvoltarea și dobândirea de competențe digitale avansate necesare pentru dezvoltarea de tehnologii de vârf, în cooperare cu industriile relevante.

În timp ce prin FSE+ se va urmări creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile, precum și îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung, activitățile de cercetare și inovare din cadrul **programului Orizont Europa** vor crea legături strânse între cercetarea bazată pe descoperire, cercetarea clinică, epidemiologică translațională, etică, ecologică și socioeconomică, precum și între acestea și științele reglementării. Acestea vor aborda domenii cu nevoi clinice nesatisfăcute, ca, de exemplu, bolile rare sau dificil de tratat (de ex. cancerul pediatric și cancerul pulmonar).

În complementaritate cu FSE+, **programul Europa digitală** va sprijini formarea competențelor digitale avansate atât pentru actuala și viitoarea forță de muncă, cât și pentru întreprinderile mici și mijlocii și administrația publică. Programul asigură tipurile de intervenții necesare pentru ca forța de muncă actuală și studenții să poată dobândi ușor competențe digitale avansate, în special în calculul de înaltă performanță, inteligența artificială și securitatea cibernetică, oferindu-le absolvenților și lucrătorilor existenți mijloacele necesare pentru a dobândi și de a-și dezvolta aceste competențe, indiferent de locul în care se află.

Programul **EU4Health 2021-2027** este răspunsul pe care Uniunea Europeană l-a dat soluționării provocărilor legate de pandemia COVID-19, având ca obiective stimularea pregătirii UE pentru amenințările majore transfrontaliere pentru sănătate, precum și consolidarea sistemelor de sănătate, rezistente și capabile să se confrunte cu epidemii și provocări pe termen lung, cum ar fi îmbătrânirea populației și inegalitățile în starea de sănătate. Programul, cu un buget de aprox. 9,4 mld. Euro, asigură acțiunea sinergică și complementaritatea în domeniul sănătății cu FSE+ (sprijinirea dezvoltării de competențe pentru personalul medical și a accesului îmbunătățit la asistență medicală), FEDR (modernizarea infrastructurii în sectoarele de sănătate publică și privată, investițiile în cercetare și inovare, în asimilarea de tehnologii avansate și soluții inovatoare), Orizont Europa (cercetarea și inovarea în domeniul sănătății), Europa Digitală (implementarea infrastructurii digitale în domeniul sănătății, inteligența artificială, valorificarea oportunităților pe care le oferă supercalculatoarele în ceea ce privește sănătatea), Mecanismul pentru Interconectarea Europei (finanțarea rețelor Gigabit cu grad ridicat de rezistență, pentru a conecta factorii socio-economici, inclusiv spitalele și centrele medicale, în domenii în care astfel de rețele nu există sau sunt prevăzute a fi realizate în viitorul apropiat), Mecanismul de Redresare și de Reziliență (sprijinirea creșterii rezilienței sistemelor de sănătate naționale) și Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii (sprijinirea eforturilor în situații de urgență, modernizarea capacităților rescEU etc.).

Prin intervențiile pe care le susține, **Programul de Sprijin pentru Reforme** va fi coerent și complementar cu FSE+ care numără printre obiectivele sale contribuția la dezvoltarea capacității instituționale a tuturor instituțiilor și serviciilor pieței muncii, inclusiv a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, a instituțiilor de securitate socială, a instituțiilor de microfinanțare și a instituțiilor care oferă finanțare pentru întreprinderile sociale și pentru economia socială.

Programul de Sprijin pentru Reforme este așteptat, de asemenea, să aibă un efect pozitiv asupra ocupării forței de muncă prin susținerea reformelor pe piața muncii, în special a celor care sporesc competențele și calificările forței de muncă, și prin adaptarea competențelor la nevoile pieței.

Programul Corpul european de solidaritate își propune să stimuleze implicarea tinerilor și a organizațiilor în activități de solidaritate accesibile și de înaltă calitate, reprezentând o platformă unică, atât în interiorul, cât și în afara UE. Programul va dezvolta legături strânse și sinergii cu cadrele și cu sistemele naționale, precum programele de servicii civice.

Fondul pentru justiție, drepturi și valori asigură sinergii de politică cu Fondului Social European+, prin promovarea egalității de gen și a egalității de șanse, a valorilor UE și a respectării drepturilor fundamentale. FSE+ va oferi cetățenilor sprijin prin investiții în capitalul uman, ocuparea forței de muncă, inovarea socială, dobândirea de competențe digitale de bază, incluziunea socială a persoanelor celor

mai defavorizate. În mod complementar, programele din cadrul Fondului pentru justiție, drepturi și valori vor promova ocuparea forței de muncă, politicile sociale și educaționale prin dezvoltarea de capacități eficiente în materie de justiție și asigurarea respectării legii.

DRAFT

Obiectivul de Politică 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale

Alegerea Obiectivului de Politică 5 ca direcție de acțiune se datorează modului integrat de abordare a problemelor teritoriale si locale, care implică autoritățile locale și parteneriatele, abordare pe care România dorește să o utilizeze pentru asigurarea coeziunii economice și sociale, redresării tendinței de adâncire a decalajelor între regiunile și zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, dar și pentru reducerea decalajelor față de alte țări din UE.

În scopul apropierii finanțărilor de realitățile locale, România a decis înființarea de programe operaționale regionale, care să permită dezvoltarea integrată a regiunilor, pe baza strategiilor regionale.

În acest sens, recunoscând rolul important al orașelor ca promotori de dezvoltare, va fi sprijinită în continuare dezvoltarea urbană, indiferent de dimensiune, pe baza priorităților identificate în Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană.

Este avută în vedere alocarea de sume dedicate (pe baza unor algoritmi clar stabiliți) pentru investiții în municipiile reședință de județ, inclusiv zonele funcționale, cu scopul de a consolida capacitatea de planificare și coordonare pentru gestionarea investițiilor urbane integrate, pentru a genera creștere economică, inovare și productivitate, precum și pentru a asigura accesul la noi locuri de muncă și servicii publice de bază la nivel local, în linie cu potențialul de creștere al acestora și în baza unei abordări personalizate.

Totodată, sunt avute în vedere investiții în zonele urbane de mici dimensiuni (municipii și orașe), inclusiv zonele funcționale, pentru asigurarea unui standard de viață minim acceptabil pentru toți cetățenii și creșterea rezilienței și potențialului de dezvoltare a acestora. În plus, sunt avute în vedere investiții în regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice urbane.

Dezvoltare urbană va fi finanțată din toate obiectivele de politică, contribuind astfel la îndeplinirea cerințelor de concentrare tematică.

România are un potențial turistic insuficient valorificat, ca sursă de dezvoltare locală și națională. De aceea sunt avute în vedere investiții în infrastructura turistică, inclusiv în noi tehnologii, dezvoltarea unei rețele de destinații turistice competitive, precum și creșterea calității serviciilor. Patrimoniul cultural și natural este un element important care contribuie în mod decisiv, atât la dezvoltarea turismului, cât și la dezvoltarea locală, dar care necesită ample investiții de conservare și restaurare și în aceste condiții intervențiile la nivel regional vor fi prioritizate în sensul concentrării către obiectivele cele mai reprezentative (cetăți medievale, mănăstiri și biserici, centre etnografice, monumente arheologice, case memoriale, alte măsuri de recunoaștere a valorilor naționale etc).

Intervențiile specifice OP 5 (investiții în patrimoniul cultural, natural și turism), conform proiectului de regulament general, acestea pot fi sprijinite doar prin instrumente / strategii ITI, DLRC sau alte strategii teritoriale (strategie regională sau locală) care răspund cerințelor Regulamentului general.

În ceea ce privește implementarea dezvoltării teritoriale integrate, România va folosi ambele abordări, atât Investitiile Teritoriale Integrate, cât și Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității.

Astfel, se va continua utilizarea Investițiilor Teritoriale Integrate, cu finanțare din toate obiectivele de politică, atât pentru continuarea implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării, cât și pentru Valea Jiului. Pentru ITI Delta Dunării, vor fi continuate investițiile nefinalizate și intervențiile care contribuie la implementarea direcțiilor de acțiune identificate în Strategie. Pornind de la lecțiile învățate din actuala perioadă vor fi luate măsuri pentru îmbunătățirea implementării și a guvernantei. De asemenea, se va utiliza ITI în Valea Jiului, zonă minieră aflată în proces de trecere către utilizarea de energie curată. Strategia care va sta la baza înființării ITI este elaborată cu sprijinul unui proiect finanțat de DG Reform, care va furniza și propuneri de structuri de guvernantă.

Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității va fi finanțată din Programul Operațional Combaterea Sărăciei, pe baza nevoilor de investiții identificate de Strategiile de Dezvoltare Locale elaborate în cadrul Grupurilor de Acțiune Locale. Finanțarea acestor strategii se va putea face atât din FEDR cât și din FSE pentru comunitățile urbane mai mari de 20.000 locuitori, această opțiune fiind stabilită pentru a nu se suprapune intervenția DLRC cu cea LEADER, din cadrul viitorului Plan National Strategic 2021-2027, care se desfășoară în mediul rural și în mediul urban, dar doar în localitățile mai mici de 20.000 locuitori.

Utilizarea abordării integrate, bazată pe strategii teritoriale integrate, promovată prin OP 5 va contribui la asigurarea de condiții pentru o viață de calitate pentru toți cetățenii, valorificarea oportunităților de dezvoltare locală sustenabilă, asigurarea identității locale și consolidarea comunităților, precum și valorizarea patrimoniului și valorificarea oportunităților turistice. De asemenea, intervențiile în turism și în patrimoniul cultural și natural vor avea ca efect pe lângă consolidarea economiei locale și sprijinirea educației tinerei generații.

Sunt asigurate complementarități între POR-uri și POIDS în ceea ce privește investițiile în turism și cultură. Prin POR-uri este vizată creșterea utilizatorilor resurselor turistice, a securității spațiilor publice și a utilizatorilor infrastructurilor de cultură, în timp ce prin POIDS, prin DLRC este vizată reabilitarea unor obiective turistice/culturale.

În domeniul prezervării și dezvoltării patrimoniului cultural, intervențiile finanțate din FEDR în cadrul Programelor Operaționale Regionale vor fi complementare acțiunilor sprijinite prin programul Europa Creativă, în ceea ce privește atât patrimoniul construit (clădiri ori construcții valoroase prin unicitate, originalitate ori vechime), precum și patrimoniul mobil aflat în muzee.

Obiectivul Specific FTJ - A permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, economice și de mediu ale tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic

Rezumat privind selectarea obiectivelor de politică și a rezultatelor principale așteptate

Obiectivul specific al FTJ va fi realizat la nivel național prin diversificarea economică a teritoriilor cel mai afectate împreună cu măsuri de recalificare și incluziune active a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă însă va sprijini totodată și transformarea proceselor industriale necesară pentru o tranziție spre o economie neutră și pentru menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă din aceste sectoare.

Intervențiile care vor face obiectul finanțării FTJ, așa cum se prevede în Pactul ecologic european și în Planul de investiții pentru o Europă durabilă, vin în completarea celorlalte acțiuni din următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027 însă din perspectiva unică de a contribui la abordarea consecințelor sociale și economice ale tranziției către neutralitatea climatică a Uniunii prin utilizarea la un loc a finanțărilor oferite în domeniul climei și al obiectivelor sociale la nivel regional.

Astfel, prin Programul Operațional Tranziție Justă vor fi finanțate măsuri care urmăresc:

- crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță care vor crește nivelul antreprenoriatului local și vor contribui la diversificarea economică regională. Se are în vedere și creșterea numărului de angajați care urmează instruire în abilități tehnice manageriale și antreprenoriale și creșterea numărului de întreprinderi care investesc în aceste abilități
- dezvoltarea mediului de cercetare și inovare de promovare a transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători
- diversificare și reconversie economică prin investiții productive în IMM-uri și în alte întreprinderi, inclusiv în întreprinderile nou înființate. Aceste investiții vor crește productivitatea și rata de supraviețuire a întreprinderilor precum și vor facilita accesul IMM-urilor pe piețele externe
- creșterea digitalizării și a competențelor digitale avansate în administrația publică și întreprinderi prin acțiuni menite să reducă sarcina administrativă pentru cetățeni și mediul de afaceri și să crească gradul de digitalizare a întreprinderilor și deschiderea acestora către comerțul electronic
- dezvoltarea de tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată la prețuri accesibile
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, eficiența energetică și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru IMM-uri și întreprinderi mari. Aceste investiții sunt esențiale pentru tranziția către neutralitatea climatică și asigură stabilitatea economică a teritoriilor și menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă

- regenerarea și decontaminarea siturilor pentru a atenua impactul asupra mediului și asupra populației
- restaurarea și reconversia terenurilor poluate industriale care să contribuie la economia locală prin pregătirea terenurilor (în special cele aflate în proximitatea rețelilor de utilități) pentru a fi incluse în oferta de terenuri disponibile pentru Potențiale investiții
- îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, prin colectare separată investiții privind valorificarea materială a deșeurilor sau investiții privind instalații de tratare a deșeurilor colectate în amestec
- perfectiunea și recalificarea lucrătorilor
- asistență pentru căutarea unui loc de muncă acordată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă
- incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă

Complementarități și sinergii cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Prin programul Life, sunt asigurate complementarități dat fiind că acesta contribuie la: tranziția către o economie circulară, eficientă din punct de vedere al resurselor și al energiei, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice, protecția și îmbunătățirea calității mediului și la conservarea naturii și oprirea și inversarea tendinței de declin al biodiversității.

Fondul de Modernizare

2% din cantitatea totală de certificate pentru perioada 2021 - 2030 vor fi licitate pentru a institui FM, conform Art. 10(d) Directiva EU ETS. României îi va reveni o cotă parte de 11,98%. Vor fi finanțate investițiile din următoarele domenii, definite ca fiind prioritare în Directiva ETS:

- Producerea și utilizarea energiei electrice obținute din resurse regenerabile
- Îmbunătățirea eficienței energetice (inclusiv în transport, clădiri, agricultură și deșeuri) cu excepția producției de energie pe bază de combustibili fosili solizi
- Stocarea energiei
- Modernizarea rețelilor de energie, inclusiv a țevelor din cadrul sistemelor de termoficare urbană, a rețelilor pentru transportul energiei electrice, creșterea interconexiunilor între statele membre ale UE
- Tranziția justă în regiunile miniere, în principal, cu scopul de a sprijini reeducarea, dezvoltarea și reangajarea resurselor umane din regiunile respective

Fondul pentru inovare este instituit prin Directiva revizuită a sistemului de comercializare a emisiilor (ETS) 2003/87 / CE ca succesor al programului NER300. FI va sprijini proiecte demonstrative în tehnologii cu emisii reduse de carbon în industriile mari consumatoare de energie, regenerabile, stocarea de energie și captarea, utilizarea sau stocarea de CO₂, în toate statele membre până în 2030. FI se va baza pe lecțiile învățate din programul NER300: de ex. condiții de investiții provocatoare (prețul scăzut al carbonului), lipsa finanțării publice și private în

primele etape, proiectarea rigidă, selectarea complexă a proiectului și luarea deciziilor.

Fondul va fi un instrument cheie pentru punerea în aplicare a strategiei pe termen lung a UE pentru reducerea emisiilor de GES și pentru a sprijini competitivitatea pe termen lung a UE. Companiile vor beneficia de sprijin simplificat, mai rapid și mai eficient pentru proiectele lor, iar proiectele la scară mică se vor bucura de condiții simplificate de finanțare.

Sinergia între FTJ și **Orizont Europa** va fi asigurată prin Planurile Teritoriale de Tranziție Justă. Monitorizarea și stimularea participării beneficiarilor români la Orizont Europa se va asigura de către Ministerul Educației și Cercetării, care este Punct Național de Contact pentru Orizont Europa.

Intervențiile finanțate prin FTJ vor fi, în multe cazuri, susținute de acțiunile de clusterelor de dezvoltarea digitală, industrie și spațiu și climă, energie și mobilitate prevăzute de Orizont Europa - programe precum Europa digitală vor beneficia de avansurile excepționale și de progresele pe termen lung înregistrate de cercetare și inovare.

Pilonii II și III ai JTM vor putea susține o gamă mai largă de investiții, atât din perspectivă sectorială, cât și geografică, pentru a consolida acțiunile și obiectivele JTF. Prin urmare, prin cei doi piloni va fi posibilă o acoperire mai largă a nevoilor de dezvoltare, în măsura în care de sprijinul oferit de aceștia vor beneficia nu doar regiunile identificate în planurile de tranziție teritoriale.

Sprijinul acordat facilității de împrumut din sectorul public va fi, de asemenea, complementar cu produsele financiare oferite de schema dedicată în cadrul InvestEU (al doilea pilon al mecanismului de tranziție justă). Dacă pilonul II are ca scop principal identificarea investițiilor private și sprijinirea investițiilor publice care generează suficiente venituri pentru a fi viabile din punct de vedere financiar, iar facilitatea de împrumuturi din sectorul public (Pilonul III) se va concentra pe investiții publice cu venituri insuficiente, care nu ar fi finanțate printr-un împrumut fără componenta de grant este logic,având în vedere diferența dintre proiecte, caracteristicile lor economice și beneficiarii vizați, ca intervențiile din cei trei piloni să fie complementare.

DRAFT

Mecanismul de asigurare a complementarităților și sinergiilor între programe, fonduri și cu alte instrumente ale Uniunii Europene

Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene constituie baza de instituire a celor 8 fonduri reglementate de Regulamentul privind Dispozițiile Comune (RDC), respectiv: Fondul European de Dezvoltare Regional (FEDR), Fondul Social European+ (FSE+), Fondul de Coeziune (FC), FEPAM, Fondului pentru Azil și Migrație (FAMI), Fondul pentru Securitate Internă (FSI) și Fondul pentru Managementul Integrat al Frontierelor (IMFV), precum și noul Fond privind Tranziția Justă (FTJ).

Conform RDC, statele membre trebuie să asigure coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile europene și programele prin care acestea sunt implementate, fiind necesar să asigure mecanisme cheie de coordonare între entitățile competente, pentru a evita duplicarea finanțării pe parcursul programării și al implementării. Evitarea duplicării în implementare va fi asigurată prin comitetele de monitorizare pentru fiecare program operațional, care să asigure gestionarea și implementarea eficientă a programelor.

Totodată, pentru ca resursele să fie utilizate astfel încât să servească în cel mai bun mod intereselor României, principiul complementarității cere ca fondurile să nu fie utilizate izolat, ci ținând seama de alte instrumente de finanțare naționale sau europene.

Acest lucru înseamnă că pentru acțiunile înrudite sau consecutive se corelează fonduri din mai multe surse, cu evitarea dublei finanțări sau adoptării unor scheme de investiții în contradicție cu obiectivele fondurilor. Investițiile din fonduri și alte instrumente naționale sau europene pot susține direct atingerea obiectivelor stabilite în domeniile de interes.

Domeniile față de care există un puternic interes și în care se impune o abordare complementară atât a fondurilor europene, cât și a programelor naționale cu cele regionale acoperă toate obiectivele de politică și sunt legate de: cercetare/ dezvoltare/ inovare, digitalizare, competitivitate/ antreprenoriat, utilizarea eficientă a resurselor prin creșterea eficienței energetice și scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră, economie circulară, infrastructură verde, conectivitate, educație și aspecte sociale.

Astfel, pentru a veni în întâmpinarea prevederilor RDC privind complementaritatea și pentru a asigura o utilizare cât mai eficientă a fondurilor europene, România a propus în programe o serie de intervenții concepute în mod integrativ pentru a aborda aspectele identificate în Recomandările Specifice de Țară și a veni în întâmpinarea principalelor provocări și nevoi de dezvoltare identificate la nivel național.

În conformitate cu HG 145/25.02.2020, în vederea asigurării rolului Ministerului Fondurilor Europene de coordonare metodologică și monitorizare a participării României la programele și inițiativele europene gestionate centralizat de către Comisia Europeană și a analizării complementarității și a sinergiilor cu programele subsecvente Acordului de Parteneriat, a fost creat *Comitetul Interministerial pentru coordonarea și monitorizarea participării României la Programele și Inițiativele gestionate centralizat de către Comisia Europeană*.

Comitetul are rolul de a monitoriza participarea României la programele și inițiativele europene gestionate centralizat de către Comisia Europeană, de a analiza complementaritatea și sinergiile dintre acestea și programele finanțate din fondurile europene, precum și rolul de a formula propuneri și recomandări în scopul dezvoltării de mecanisme de sprijin pentru îmbunătățirea accesării și creșterii participării la programele și inițiativele europene gestionate centralizat de către Comisia Europeană.

Comitetul este alcătuit din reprezentanți ai ministerelor la nivel de secretar de stat, iar în sprijinul acestuia sunt Grupuri tehnice de lucru pe domenii relevante pentru programele și inițiative gestionate direct de către Comisia Europeană, formate din reprezentanți/experti desemnați ai ministerelor, reprezentanți ai unor instituții sau organizații, reprezentanți ai societății civile, reprezentanți ai mediului economic, academic sau ai organizațiilor neguvernamentale, după caz, cu expertiză relevantă pentru subiectele în dezbatere.

Printre domeniile acoperite se regăsesc: mediu și politici climatice, cercetare, dezvoltare și inovare, digitalizare, transport și energie, fiscalitate și instrumente financiare, piață unică și IMM, educație, justiție, egalitate, drepturi și valori, securitate, spațiu, acțiune externă, cultură, tineret și sport.

Totodată, în vederea asigurării sinergiilor și complementarităților, Ministerul Fondurilor Europene își propune dezvoltarea unei platforme online cu rol de punct unic de acces. Platforma va integra informații privind fonduri din mai multe surse de finanțare și va facilita, într-un mod integrat și facil pentru utilizatori, conectarea cu portalul on-line administrat direct de către Comisia Europeană “Funding & Tenders portal”, precum și cu site-urile oficiale ale instituțiilor care gestionează fonduri europene și naționale.

În completarea informațiilor furnizate în cadrul fiecărui Obiectiv al Politicii de Coeziune privind complementaritatea dintre programe și fonduri, mai jos sunt detaliate modalitățile privind coordonarea, demarcarea și complementaritatea dintre fondurile europene dedicate Afacerilor Interne, respectiv Fondul Azil, Migrație și Integrare (FAMI), Fondul Securitate Internă (FSI) și Instrumentul pentru Managementul Frontierelor și Vize (IMFV).

Astfel, acestea vor fi asigurate în mod integrat de către o autoritate de management unică multi-fond din cadrul Ministerul Afacerilor Interne (AM AI), în cadrul a trei Programe Naționale distincte (PN FAMI, PN FSI, PN IMFV), în special prin corelarea și sincronizarea intervențiilor finanțate privind migrația legală, lupta împotriva traficului de droguri, platforme și sisteme care pot contribui la combaterea criminalității transfrontaliere și a terorismului. Autoritatea de Management pentru Afaceri interne, împreună cu celelalte Autorități de Management ale programelor operaționale din cadrul Acordului de Parteneriat vor avea în vedere acoperirea tuturor complementarităților dintre cele 8 fonduri.

Sinergiile dintre acțiunile finanțate din FAMI și programele Acordului de Parteneriat vor fi asigurate prin complementaritatea dintre acțiunile finanțate din FAMI și din FSE+, în special privind integrarea socio-economică a resortisanților țărilor terțe, asistență materială de bază și acces la educație primară și secundară, precum și din FEDR, în principal pentru infrastructura de recepție, locuințe sociale sau infrastructură socială pentru migranți care ar putea fi necesare în funcție de mărimea provocărilor legate de migrație.

Având în vedere nivelurile ridicate ale fluxurilor de migrație către UE în ultimii ani și importanța asigurării coeziunii societăților europene, este crucial să fie asigurată în continuare sprijinirea politicilor statelor membre pentru integrarea timpurie a resortisanților țărilor terțe cu statut legal. În acest context, FAMI va continua să sprijine măsurile necesare a fi implementate în primele faze ale integrării, adaptate la nevoile resortisanților din țările terțe. Acțiunile de integrare pe termen scurt vor include instruire de bază în limbaj, cursuri de orientare civică, îndrumare administrativă și legală, ghișee unice pentru integrare, consultanță și asistență generală în domenii precum locuințe, mijloace de susținere, asistență psihologică și servicii de sănătate, precum și măsuri orizontale pentru dezvoltarea capacității administrative a autorităților naționale relevante, inclusiv pentru dezvoltarea de strategii de integrare, precum și pentru consolidarea schimbului, cooperării și promovării contactului, dialogului constructiv și acceptării dintre resortisanții țărilor terțe și societatea primitoare.

Pentru a utiliza eficient toate alocările financiare din FSE+, FEDR și FAMI care contribuie la integrarea migranților, autoritățile de management relevante vor crea și vor folosi în timpul fazelor de programare și implementare a fondurilor, mecanisme de coordonare interinstituțională capabile să asigure un răspuns adecvat la provocările comune și disponibilitatea resurselor necesare pentru obiectivele de politică prevăzute. Un prim pas în acest sens a fost făcut prin elaborarea ordinelor comune de constituire a echipelor de elaborare a programelor operaționale aferente politicii de coeziune.

Totodată, pentru a se debloca potențialul de multiplicare al impactului la nivel național, se vor crea posibile complementarități dintre acțiunile FSI și programele Acordului de Parteneriat, prin asigurarea sinergiilor, convergența și completarea finanțărilor din FSI cu intervenții din FSE+, în principal pentru acțiuni de prevenire a radicalizării prin incluziune socială, pentru protecția victimelor infracțiunilor și consumatorilor de droguri, precum și din FEDR, în principal pentru acțiuni legate de protecția spațiilor publice și a infrastructurilor critice și de securitatea cibernetică. FEDR ar putea aborda, de asemenea, problemele de securitate cibernetică atunci când promovează soluții TIC guvernamentale și servicii IT (amenințări cibernetice și criminalitate cibernetică). Amenințările cibernetice sunt în trend ascendent, putând perturba furnizarea de servicii esențiale către populație.

FSI va aborda în principal aspectele de securitate privind combaterea traficului de droguri și protecția victimelor infracțiunilor, iar FSE+ poate asigura resurse pentru aspectele privind sănătatea publică, inclusiv accesul la servicii de sănătate pentru consumatorii de droguri și victimelor infracțiunilor, reducerea daunelor, prevenirea deceselor cauzate de consumul de droguri și cercetarea aspectelor epidemiologice ale utilizării și abuzului de droguri.

FEDR ar putea finanța acțiuni legate de protecția spațiilor publice cu impact la nivel local, regional și național, întrucât FSI poate finanța doar proiecte la scară mică, cum ar fi integrarea inovatoare a securității în proiectarea de noi clădiri și spații publice, achiziționarea de sisteme de televiziune cu circuit închis și alte echipamente preventive, cum ar fi sisteme informatice de securitate și de comunicații, rezistente la atacuri cibernetice.

Sinergiile dintre IMFV și programele Acordului de parteneriat se vor asigura prin finanțarea din IMFV a operațiunilor maritime cu scopuri multiple când obiectivul principal este supravegherea frontierei, precum și prin completarea finanțărilor din IMFV cu intervenții din FEDR, prin programul Interreg, în special prin sprijinirea

acțiunilor în domeniul mobilității și gestionării trecerii la frontieră și gestionării migrației, și din FSE+, care ar putea susține activități care vizează dezvoltarea abilităților digitale ale polițiștilor de frontieră.

Coordonarea, demarcarea și complementaritatea dintre fondurile europene dedicate pescuitului (FEPAM) și cele aferente politicii de coeziune (FEDR, FC, FSE+) se va realiza în domeniile cercetare/ dezvoltare/ inovare, digitalizare/ informatizare, competitivitate, eficiență energetică, biodiversitate, capital uman pentru piața muncii, combaterea sărăciei.

Astfel, în domeniul cercetare/dezvoltare/inovare, complementar cu politica de coeziune, politica de pescuit va finanța susținerea parteneriatelor cu institutele de cercetare din domeniu. În ceea ce privește digitalizarea, politica de pescuit vizează investiții în digitalizarea activităților de control și inspecție, colectare și prelucrare de date privind sectorul pescăresc pentru aplicarea Politicii Comune de Pescuit în România.

Referitor la competitivitate, viitorul program privind implementarea politicii de pescuit va asigura sprijin pentru investițiile în dotarea ambarcațiunilor și navelor de pescuit pentru creșterea performanței economice, securitatea și siguranța la bord și scăderea impactului de mediu, înființarea, extinderea și modernizarea fermelor de acvacultură, precum și pentru înființarea, extinderea și modernizarea unităților de prelucrare și comercializare a peștelui și/sau produselor din pește, inclusiv sprijinirea lanțului scurt de comercializare și a infrastructurii necesare acestuia.

În ceea ce privește biodiversitatea, complementaritatea din partea FEPAM va fi asigurată prin sprijinirea sustenabilității economice a fermelor de acvacultură care furnizează servicii de mediu, iar în ceea ce privește capitalul uman prin sprijinirea formării profesionale a pescarilor și viitorilor pescari și sprijinirea formării profesionale a acvaculturilor și viitorilor acvacultori.

Referitor la combaterea sărăciei, prin FEPAM se va asigura complementaritatea cu politica de coeziune în funcție de abordările grupurilor locale de acțiune din zonele pescărești și strategiile de dezvoltarea locală.

NOTA: Parte dintre aceste domenii vor fi sprijinite și prin **REACT-EU** și **Facilitatea pentru Relansare și Reziliență**, respectiv: sănătate și, tranziția digitală și ecologică, menținerea și crearea de locuri de muncă, educație, pregătire profesională și dezvoltarea de competențe.

Facilitatea de Relansare și Reziliență, componenta a Pachetului de Redresare Economică Next Generation EU (NGEU) lansat de Comisia Europeană are în vedere sprijinirea investițiilor și reformelor esențiale pentru o relansare durabilă, îmbunătățirea rezilienței economice și sociale a statelor membre și sprijinirea tranziției către o economie verde și digitală.

Astfel, prin intermediul Planului de Relansare și Reziliență care va fi elaborat la nivel național vor fi abordate dificultățile economice și sociale întâmpinate în urma crizei provocate de Coronavirus, în diverse domenii, precum ocuparea forței de muncă, social, educație, sănătate, financiar, mediul de afaceri, dar și pentru reformele și investițiile care contribuie la tranziția către o economie verde și digitală.

Pentru acțiunile înrudite sau consecutive se corelează fonduri din mai multe surse, cu evitarea dublei finanțări și adoptarea unor scheme de investiții care să corespundă nevoilor pe termen scurt (REACT-UE), mediu (facilitatea pentru relansare și reziliență - FRR) și lung (politica de coeziune) ale României.

DRAFT

Contribuția la garanția bugetară din cadrul InvestEU cu justificare

Referință: Articolul 8(1)(e) RDC; Articolul 10(1) RDC

Tabelul 2: Contribuția la InvestEU

	Categorii de regiuni	Fereastra 1 (a)	Fereastra 2 (b)	Fereastra 3 (c)	Fereastra 4 (d)	Fereastra 5 <i>stearsa</i>	Suma (f)=(a)+(b)+(c)+(d))
FEDR	Mai dezvoltate						
	Mai puțin dezvoltate						
	În tranziție						
	Ultraperiferice și zone nordice slab populate						
FSE+	Mai dezvoltate						
	Mai puțin dezvoltate						
	În tranziție						
	Ultraperiferice și zone nordice slab populate						
FC							
FEPAM							
Total							

Text field [3500]

România nu a decis încă participarea la INVEST EU și analizează diferite opțiuni de utilizare a instrumentelor financiare ca metoda de implementare. Pentru luarea unei decizii este necesară clarificarea unor aspecte legate de INVEST EU în regulamentul aferent care nu este finalizat (de ex. dacă prin componenta 4 "investiții sociale și competențe" va putea fi finanțată și infrastructura educațională și socială sau dacă fondurile din FSE se vor putea utiliza în orice componentă sau doar în componenta 4).

Evaluarea ex-ante pentru Instrumente Financiare va putea furniza unele recomandări, chiar dacă nu are ca obiect evaluarea participării la INVEST EU.

Transfer între categorii de regiuni cu justificare

Referință: Articolul 8(1)(d), Articolul 105 CPR;

[Table 3. Transfer între categorii de regiuni]

Categorii de regiuni	Alocarea în funcție de regiune*	Transfer către:	Suma transferată	Procent din alocarea inițială transferat	Alocarea în funcție de regiune după transfer
(a)	(b)	(c)	(d)	(g)=(d)/(b)	(h)=(b)-(d)
Mai dezvoltate		Mai dezvoltate			
		În tranziție			
Mai dezvoltate		Mai puțin dezvoltate			
În tranziție		Mai puțin dezvoltate			
		Mai dezvoltate			

*Alocarea inițială în funcție de categoria de regiune așa cum a fost comunicată de Comisie după efectuarea transferurilor (tabel 2-4), aplicabil numai pentru FEDR și FSE+

Text field [3500]

În România există două tipuri de regiuni:

- ❖ **regiune mai dezvoltată:** București-Ilfov
- ❖ **regiuni mai puțin dezvoltate:**
 - ✓ Regiunea Nord-Vest
 - ✓ Regiunea Sud-Est
 - ✓ Regiunea Sud-Muntenia
 - ✓ Regiunea Sud-Vest Oltenia
 - ✓ Regiunea Vest
 - ✓ Regiunea Centru
 - ✓ Regiunea Nord-Est

Ca zonă metropolitană, în plină expansiune, regiunea București-Ilfov se confruntă cu o serie de provocări specifice. În primul rând, această regiune este caracterizată de disparități intraregionale semnificative: există un decalaj semnificativ de dezvoltare între Municipiul București (167% din media UE a PIB/capita în 2017) și județul Ilfov (75% din media UE a PIB/capita în 2017). Anii recenti se caracterizează printr-o rată susținută de suburbanizare prin relocarea populației în afara Bucureștiului și din alte zone ale țării în zona periurbană reprezentată de Ilfov și alte localități înconjurătoare (Popești-Leordeni, Voluntari, Chiajna, Bragadiru, Măgurele, Otopeni, etc). Județul Ilfov a înregistrat cea mai mare creștere a populației (29,5% între 2002 și 2011) la nivel național. Acest lucru pune o presiune uriașă asupra zonei periurbane locale prin reabilitarea și modernizarea drumurilor și șoselelor de centură, extinderea și modernizarea rețelelor de apă

potabilă și a sistemelor de epurare și de canalizare a apelor uzate, dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de deșeuri.

Un număr important de clădiri deținute de autoritățile publice centrale și rezidențiale care necesită reabilitare din punct de vedere al eficienței energetice sunt situate în regiunea București-Ilfov.

Bucureștiul este un centru educațional major, cu o tendință de creștere a populației preșcolare / școlare / universitare, care necesită o masă critică pentru toate ciclurile educaționale și condiții adecvate de studiu.

Sistemul de sănătate reprezintă o prioritate pentru România în ceea ce privește investițiile. Astfel, se are în vedere realizarea unor investiții importante în acest sector, care să vizeze: centrele de transfuzii, laboratorul INSP, infrastructura pentru transplant (unități de transplant), aparatura specifică pacientului critic neonatal, continuarea proiectului de infrastructură ELI dintr-o perspectivă de cercetare inovatoare de tratare a cancerului, dezvoltarea Institutului „Cantacuzino”, infrastructura de cercetare dezvoltare în domeniul genomicii, sistemul informatic al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, observatorul național de date, proceduri terapeutice și multe altele.

Toate aceste investiții hard sunt completate de măsuri FSE, cum ar fi proceduri / metodologii / ghiduri, mecanisme de plată legate de performanță, etc., concepute pentru a produce o schimbare reală de la îngrijirea de lungă durată la îngrijirea primară și ambulatorie.

Din perspectivă financiară, transferul de X% din fondurile alocate regiunilor mai puțin dezvoltate către regiunea București-Ilfov ar duce la o creștere semnificativă (pentru regiunea București-Ilfov), luând în considerare și reducerea nesemnificativă a fondurilor pentru regiunile mai puțin dezvoltate.

Pentru acele intervenții în care vor fi finanțate proiecte sistemice, se propune utilizarea criteriului - **indicator demografic (populație)**. Împărțirea la nivelul programelor între regiuni mai dezvoltate și regiuni mai puțin dezvoltate reflectă necesitatea reală de a concentra resursele financiare în regiunile mai puțin dezvoltate, regiuni cu oportunități mai limitate decât București-Ilfov și care au nevoi mai mari din perspectiva dezvoltării economico-sociale.

4bis Forma contribuției Uniunii pentru asistență tehnică

Referință Articolul 8(1)(d bis), RDC

Alegerea formei contribuției Uniunii la asistență tehnică	☒ Asistență tehnică în conformitate cu articolul 30 (4) *
	☐ Asistență tehnică în conformitate cu articolul 30(5)**

* Dacă este ales, tabelul 6bis trebuie completat.

** Dacă este ales, tabelul 6 trebuie completat.

Text field [3500]

Obiectivul asistenței tehnice este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor UE, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE. România va avea un **Program Operațional Asistență Tehnică (POAT)** finanțat din FEDR și FSE+ și Programe Operaționale care vor avea propria axă de asistență tehnică finanțată dintr-un singur fond, FEDR, FC sau FSE+.

POAT va asigura sprijin pentru AM POAT, AM/OI Sănătate, AM/OI Incluziune și Demnitate Socială, AM/OI Dezvoltare Durabilă, AM Creștere Inteligentă și Digitalizare, direcțiile orizontale din cadrul MFE privind programarea și coordonarea sistemului, evaluarea, SMIS și IT, comunicarea, asigurarea complementarităților și sinergiilor între fonduri, ADI ITI , , Autoritatea de Audit, Autoritatea de Certificare și Plată, precum și pentru unele AM care au asigurat implementarea și monitorizarea fondurilor FEDR, FC și FSE+ în perioada 2014-2020 (AM POIM, AM POC, AM POCA).

Programele Operaționale care vor avea propria axă de asistență tehnică sunt Programul Operațional Educație și Ocupare, Programul Operațional Transport, cele opt Programe Operaționale Regionale și programul Operațional Tranzitie Justă.

Asistența tehnică va fi utilizată în complementaritate cu măsuri specifice pentru creșterea capacității administrative a beneficiarilor, care se vor regăsi în programele operaționale. Deși au fost implementate măsuri pentru creșterea capacității administrative a sistemului de management al fondurilor și a beneficiarilor, acestea nu și-au îndeplinit în totalitate obiectivele propuse, sporirea acestor măsuri fiind o provocare în toate Statele Membre, inclusiv în România.

Prin **POAT**, sunt avute în vedere activități referitoare la:

- ❖ sprijin pentru coordonarea și controlul fondurilor 2021-2027 (FEDR, FSE+, FC), a PO și a fondurilor ESI 2014-2020
- ❖ asigurarea performanței în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor prin asigurarea motivării personalului
- ❖ informare și comunicare
- ❖ sprijin pentru întărirea parteneriatului
- ❖ întărirea capacității de gestionare a Programelor Operaționale
- ❖ evaluarea Acordului de Parteneriat și a Programelor Operaționale
- ❖ menținerea unui sistem informatic funcțional și eficient, precum și întărirea

- capacității utilizatorilor săi - SMIS
- ❖ operaționalizarea ITI
- ❖ pregătirea perioadei 2027+
- ❖ formare și suport orizontal pentru sistem și beneficiari
- ❖ sprijin pentru asigurarea complementarităților și sinergiilor între fonduri, precum și pentru colaborarea cu Punctele Naționale de Contact pentru implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități din celelalte SM.

PAP poate sprijini acțiuni aferente perioadelor de programare 2021-2027, dar și anterioare și ulterioare, necesare pentru administrarea și utilizarea efectivă a fondurilor destinate sectorului de pescuit și acvacultură. De asemenea, PAP sprijină printre altele, funcții precum pregătirea, instruirea, managementul, monitorizarea, evaluarea, vizibilitatea și comunicarea.

Următoarele tipuri de acțiuni vor fi finanțate în cadrul Priorității Asistență Tehnică prin rambursarea costurilor efective:

- ❖ măsuri pregătitoare privind procesul de programare
- ❖ sprijin de natură administrativă și tehnică necesar asigurării funcționării în bune condiții a sistemului de management și control al PAP, inclusiv pregătirea personalului, sprijinirea organizatorică și logistică a Comitetului de Monitorizare etc;
- ❖ costuri de personal pentru Autoritatea de Management;
- ❖ asigurarea implementării în bune condiții a tuturor etapelor proiectelor, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, pregătirea, selecția și monitorizarea acestora;
- ❖ monitorizarea și controlul implementării diferitelor măsuri;
- ❖ acțiuni de informare și publicitate, precum și alte activități de comunicare;
- ❖ activități specifice de evaluare, impuse de normele în vigoare;
- ❖ alte acțiuni necesare și utile pentru implementarea programului, cum ar fi elaborarea de studii și analize, pregătirea și gestionarea schemelor de grant,
- ❖ sprijin pentru dezvoltarea Rețelei Naționale Pescărești, etc;
- ❖ sprijinirea pregătirii viitoarei perioade de programare

Alocarea financiară preliminară pe obiectivul de politică și obiectivul specific al FTJ

Referință: Articolul 8(c) RDC

Tabelul 4: Alocare financiară preliminară din FEDR, FSE+, FTJ, FC și FEPAM în funcție de obiectivul de politică *

Obiectivul de politică și obiectivul specific al FTJ	FEDR	FSE+	FTJ	Fondul de Coeziune	FEPAM	Total
Obiectivul de politică 1	5,534.84					5,534.84
Obiectivul de politică 2	6,451.85			1,087.80		7,539.65
Obiectivul de politică 3	2,506.80			2,270.20		4,777.00
Obiectivul de politică 4	2,508.00	7,244.64				9,752.64
Obiectivul de politică 5	630					630
Obiectivul specific al FTJ **			1,766			1,766
Asistență tehnică	530.005	301.86		50		831.865
Alocare pentru 2026-2027						
Total	18,161.50	7,546.50	1,766.00	3,408.00	0.00	30,882.00

DISCLAIMER: Deși formatul standard de Acord de Parteneriat prevede includerea alocării pe fiecare Obiectiv de Politică pentru anii 2021-2025, cifrele menționate în tabel se referă la propunerea de alocare 2021-2027. Alocarea generală anuală a Statului Membru va fi comunicată în contextul avansării negocierilor privind Cadrul Financiar Multianual 2021-2027. S-a efectuat un transfer de 10% din FSE+ către FEDR. La aceasta alocare, se adaugă și alocarea FEPAM în cuantum de 162 milioane euro.

- * Obiectivele de politică și obiectivul specific FTJ conform articolului 4(1), RDC. Pentru FEDR, FSE+, FC și FTJ pentru anii 2021-2025; pentru FEPAM 2021-2027.
- ** Includeți în acest rând suportul ERDF și FSE + prevăzute pentru a fi transferate la FTJ”

Text field [3500] (justification)

Conform pachetului legislativ 2021-2027 propus de Comisia Europeană, alocările dedicate României din fondurile aferente Politicii de Coeziune însumează aprox. 31 miliarde euro (prețuri curente) și sunt distribuite pe fonduri astfel:

- **Fondul European de Dezvoltare Regională - 17,715 miliarde euro**, inclusiv 392 milioane euro pentru Cooperare Teritorială Europeană,
- **Fondul Social European Plus - 8,385 miliarde euro**,
- **Fondul de Coeziune - 4,499 miliarde euro**, inclusiv alocarea de transferat către Mecanismul pentru Interconectarea Europei (Connecting Europe Facility - CEF) - 1,091 miliarde euro, din care doar 70% la dispoziția Statului Membru,
- **Fondul pentru o Tranziție Justă - 1,766 miliarde euro.**

Concentrarea tematică la nivel național, conform pachetului legislativ, presupune ca:

- ✓ **25% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 1 (O**

Europă mai inteligentă)

- ✓ **30% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 2 (O Europă mai ecologică)**
- ✓ **30% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice**
- ✓ **37% din total alocare FC este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice**
- ✓ **6% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la dezvoltarea urbană durabilă**
- ✓ **25% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind incluziunea socială**
- ✓ **2% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind ajutorarea celor mai defavorizate persoane**
- ✓ **10% din total alocare FSE+ este pentru sprijinirea ocupării tinerilor care nu au un loc de muncă sau nu sunt integrați într-un program de educație sau formare (NEETs)**

Conform propunerii pachetului legislativ care va guverna politica de coeziune în perioada de programare financiară 2021-2027, statele membre au la dispoziție o serie de prevederi care permit sau impun transferi între fonduri, astfel:

- statele membre pot solicita transferul de până la 20% din alocările financiare ale unui program, de la oricare fond către oricare alt fond aflat în gestiune partajată sau către orice instrument cu gestiune directă sau indirectă. Acest lucru a fost propus pentru a facilita, pe parcursul implementării programelor, atingerea obiectivelor stabilite pentru fonduri.
- transferuri obligatorii către Fondul pentru o Tranziție Justă (FTJ) din alocările naționale FEDR și FSE+, de minim 1,5 și maxim 3 ori mai mari decât suma alocată la nivel național pentru FTJ.

NOTĂ: Pachetul legislativ care va reglementa Cadrul Financiar Multianual a obținut acordul liderilor cu ocazia Consiliului European desfășurat în perioada 17-21 iulie 2020, fiind încă în negociere regulamentul comun și regulamentele specifice.

Tabelul 6. Lista programelor cu alocări financiare preliminare*

SCENARIUL 1 - 70% contribuție UE/ 30% buget de stat

Titul [255]	Fond	Categorie de regiuni	Contributia UE	Contributia nationala**	Total
POCIDIF	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POCIDIF	1,500.00	642.86	2,142.86
PODD	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR PODD	3,085.00	1,322.14	4,407.14
	FC		837.8	359.057	1,196.86
POT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POT	2,041.80	1,765.41	3,807.21
	FC		2,570.20	2,564.01	5,134.21
POR B-I	FEDR	Mai dezvoltate	584.186	876.279	1,460.47
POR N-V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,223.43	524.325	1,747.75
POR V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,004.87	430.656	1,435.52
POR Centru	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,179.88	505.664	1,685.55
POR Sud-Muntenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,343.80	575.916	1,919.72
POR Sud-Est	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,268.67	543.717	1,812.39
POR SV Oltenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,021.94	437.974	1,459.91
POR N-E	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,494.92	640.679	2,135.60
POS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POS	1,700.00	1,014.29	2,714.29
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POS	1,081.00	481	1,562.00
POIDS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POIDS	558	239.143	797.14
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POIDS	2,401.94	1,084.35	3,486.29
POEO	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POEO	3,861.70	1,913.58	5,775.28
POAT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POAT	155.005	103.337	258.34

	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POAT	201.86	134.573	336.43
	FC				
POTJ	Alocarea FTJ***	Mai puțin dezvoltate	1,766	756.857	2,522.86
POTJ	FTJ- FSE+ sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
POTJ	FTJ -FEDR sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
Total	FEDR, FC, FSE+, FTJ		30,882.00	16,915.83	47,797.83
PAP	FEPAM		162		
PN FAMI Programul național Fondul azil, migrație și integrare	FAMI				
PN FSI Programul național Fondul securitate internă	FSI				
PN IMFV Programul național Instrumentul pentru gestionarea frontierelor și vize	IMFV				
Total	Toate fondurile		31,044.00	16,915.83	47,797.83

SCENARIUL 2 - 85% contribuție UE/ 15% buget de stat

Titul [255]	Fond	Categorie de regiuni	Contribuția UE	Contribuția națională**	Total
POCIDIF	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POCIDIF	1,500.00	264.71	1,764.71
PODD	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR PODD	3,085.00	544.41	3,629.41
	FC		837.8	147.85	985.65
POT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POT	2,041.80	1,427.82	3,469.62
	FC		2,570.20	2,327.83	4,898.03
POR B-I	FEDR	Mai dezvoltate	584.19	876.28	1,460.46
POR N-V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,223.43	215.90	1,439.32
POR V	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,004.86	177.33	1,182.19
POR Centru	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,179.88	208.21	1,388.10
POR Sud-Muntenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,343.80	237.14	1,580.95
POR Sud-Est	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,268.67	223.88	1,492.56
POR SV Oltenia	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,021.94	180.34	1,202.28
POR N-E	FEDR	Mai puțin dezvoltate	1,494.92	263.81	1,758.73
POS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POS	1,700.00	711.76	2,411.76
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POS	1,081.00	216.29	1,297.29
POIDS	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POIDS	558	98.47	656.47
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POIDS	2,401.94	604.87	3,006.81
POEO	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POEO	3,861.70	681.48	4,543.17
POAT	FEDR	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FEDR POAT	155.005	103.34	258.34
	FSE+	Mai dezvoltate			
		Mai puțin dezvoltate			
		Alocare generală FSE+ POAT	201.86	134.57	336.43
	FC				
POTJ	Alocarea FTJ***	Mai puțin dezvoltate	1,766	311.647	2,077.65
POTJ	FTJ- FSE+ sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
POTJ	FTJ- FEDR sprijin complementar care urmează a fi transferat către FTJ	Mai puțin dezvoltate			
Total	FEDR, FC,		30,882.00	9,957.93	40,839.93

	FSE+, FTJ				
PAP	FEPAM		162		
PN FAMI Programul național Fondul azil, migrație și integrare	FAMI****		35.899	11.966	47.865
PN FSI Programul național Fondul securitate internă	FSI****		58.386	19.462	77.848
PN IMFV Programul național Instrumentul pentru gestionarea frontierelor și vize	IMFV****		98.776	32.925	131.701
Total	Toate fondurile		31,237.06	10,022.29	41,097.34

* Obiectivele de politică și obiectivul specific FTJ conform articolului 4(1), RDC. Pentru FEDR, FSE+, FC și FTJ pentru anii 2021-2025; pentru FEPAM 2021-2027.

** În conformitate cu articolul 106 alineatul (2) privind determinarea ratelor de cofinanțare.

*** Alocarea preliminară a FTJ - care indică separat alocarea FTJ inițială și sprijinul complementar FSE + și FEDR pentru categoria de regiuni în cauză, dacă sunt deja cunoscute.”

**** În conformitate cu regulamentele specifice, ratele de co-finanțare aplicabile în cadrul FAMI, FSI și IMFV sunt următoarele:

Fondul Securitate Interna (FSI):

- 75% finanțare externă nerambursabilă și 25 % co-finanțare națională (în baza prevederilor art 11, alin 1 din Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Fondului securitate internă - COM(2018) 472 final) - această proporție a fost avută în vedere la calculul estimărilor din tabel
- 90% finanțare externă nerambursabilă și 10% co-finanțare națională (în baza prevederilor art 11, alin 2 și 3 din Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Fondului securitate internă - COM(2018) 472 final)
- 100% finanțare externă nerambursabilă în baza prevederilor art 11, alin 4 și 5 din Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Fondului securitate internă - COM(2018) 472 final)

Fondul Azil Migrație și Integrare (FAMI):

- 75% finanțare externă nerambursabilă și 25 % co-finanțare națională (în baza prevederilor art 12, alin 1 din Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului final de instituire a Fondului azil și migrație - COM/2018/471 final)
- 90% finanțare externă nerambursabilă și 10 % co-finanțare națională (în baza prevederilor art 12, alin 2 și 3 din Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului final de instituire a Fondului azil și migrație - COM/2018/471 final)
- 100% finanțare externă nerambursabilă (în baza prevederilor art 12, alin 4, 5 și 5a din Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului final de instituire a Fondului azil și migrație - COM/2018/471 final)

Instrumentul pentru Managementul Frontierei și Vize (IMFV)

- 75% finanțare externă nerambursabilă și 25 % co-finanțare națională (în baza prevederilor art 11, alin 2 și 3 din propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, ca parte a Fondului de gestionare integrată a frontierelor, a instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și vize - COM/2018/473 final)
- 90% finanțare externă nerambursabilă și 10 % co-finanțare națională (în baza prevederilor art 11, alin 1 din propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de

instituire, ca parte a Fondului de gestionare integrată a frontierelor, a instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și vize - COM/2018/473 final)

- **100%** finantare externa nerambursabila (in baza prevederilor art 11, alin 4, 5 si 5a din propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, ca parte a Fondului de gestionare integrată a frontierelor, a instrumentului de sprijin financiar pentru gestionarea frontierelor și vize - COM/2018/473 final)

DRAFT

Referință Articolul 8(1)(d bis) RDC

Tabelul 6bis. Alocarea financiară preliminară de la fiecare dintre fonduri la asistență tehnică la nivel național și defalcarea resurselor financiare pe program și categorii de regiuni *

Titlul [255]	Fond	Categorie de regiuni	Contributia UE		Contributia nationala	Total
			Contributia UE fara AT conform Articolului 30(4)	Contributia UE pentru AT conform Articolului 30(4)		
Program 1	FEDR	Mai dezvoltate				
		In tranzitie				
		Mai putin dezvoltate				
		Ultraperiferice si zone nordice slab populate				
Program 2	FC					
Program 3	FSE+	Mai dezvoltate				
		In tranzitie				
		Mai putin dezvoltate				
		Ultraperiferice si zone nordice slab populate				
Total	FEDR, FC, FSE+					
Program 4	FEPAM					
Total	Toate fondurile					

** Programul poate fi multifond în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) RDC (deoarece prioritatea poate fi de tip multifond în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) RDC).*

Referință : Articolul 8(1) al doilea subparagraf RDC

Tabelul 7: Lista programelor Interreg

Program 1	Interreg VI- Un program România-Bulgaria
Program 2	Interreg VI- Un program România-Ungaria
Program 3	Interreg IPA III Programul România-Serbia
Program 4	Interreg NEXT Programul România-Republica Moldova 2021-2027
Program 5	Interreg NEXT Programul România-Ucraina 2021-2027
Program 6	Interreg NEXT Programul pentru Bazinul Mării Negre 2021-2027
Program 7	Interreg NEXT Programul Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2021-2027
Program 8	Programul transnațional al Dunării 2
Program 9	Programul Interreg Europa 2021-2027
Program 10	Programul URBACT IV
Program 11	Programul Interact IV
Program 12	Programul ESPON

7. Un rezumat al acțiunilor planificate pentru a consolida capacitatea administrativă a implementării fondurilor

Reference: Article 8(1)(g), CPR

Text field [4 500]

România își propune să capitalizeze lecțiile învățate în două perioade de programare (2007-2013 și 2014-2020) și să schimbe paradigma cu privire la utilizarea asistenței tehnice.

Analiza efectuată releva nevoia de a avea o abordare mai strategică în ceea ce privește utilizarea asistenței tehnice în special pentru acțiuni de consolidare a capacităților principalilor actori la nivelul fiecărui sector prin cartografierea nevoii de asistență tehnică, precum și prin maparea acestor nevoi cu sursele disponibile într-un mod eficient care să genereze impactul dorit.

Astfel, România a demarat elaborarea unui *Plan de acțiune* cu două componente, prima componentă dedicată fondurilor UE și cealaltă componentă dedicată acelor măsuri evidențiate în Raportul de țară / Recomandările specifice de țară, (alte sectoare economice cu necesități de reformă structurală, care implică sprijinul DG Reform).

Acest plan este structurat la nivel de domenii/sectoare prioritare (e.g. apă, apă-uzată, deșeuri, energie, riscuri, transport, dezvoltare, urbană, cercetare și inovare, IMM-uri și digitalizare, educație, piața muncii, sănătate etc), care abordează problemele și deficiențele care afectează în cea mai mare măsură procesul de implementare a fondurilor europene la nivel de politică sectorială, dar și la nivel orizontal.

Elaborarea acestui plan reprezintă un angajament colectiv al Guvernului României alături de Ministerul Fondurilor Europene fiind implicat și Secretariatul General al Guvernului și ministerele de linie.

Astfel, în perioada aprilie-iulie 2020, cu participarea SGG, a ministerelor de linie, DG Regio, DG Reform și IFI s-au desfășurat reuniunile tehnice la nivel de domeniu care au evidențiat o analiză aprofundată a situației actuale, problemele cu care se confruntă și o serie de măsuri / acțiuni care au fost identificate în scopul eliminării sau reducerii semnificative a barierelor din calea absorbției și pregătirea actorilor care acționează în acel sector pentru exercițiul prezent cât și pentru perioada 2021-2027.

În baza concluziilor desprinse va fi elaborat Roadmap-ul privind creșterea capacității administrative care va reprezenta un tablou de bord cu măsurile și acțiunile avute în vedere pentru a întări și consolida capacitatea administrativă însoțit de asemenea de planuri de acțiune pe domenii care abordează problemele specifice și punctuale ale domeniului și de a caror rezolvare pe termen scurt depinde punerea în aplicare a măsurilor din Roadmap.

Măsurile și acțiunile propuse vizează stabilirea de responsabilități instituționale și termene de realizare, precum și asocierea unor surse sau furnizori de asistență

tehnica. Impactul implementării măsurilor propuse prin acest plan este așteptat să se producă gradual pe parcursul perioadei 2020-2023, influențând atât perioada curentă 2014-2020 cât și exercițiul financiar 2021-2027.

În ceea ce privește propunerea de plan de acțiune în domeniul consolidării capacității administrative, Ministerul Fondurilor Europene are în vedere consolidarea capacității de implementare, împreună cu dezvoltarea abilităților și competențelor necesare, astfel încât beneficiarii să fie capabili să efectueze anumite activități de bază fără sprijinul unei echipe IFI / consultanți în viitor.

Concret, la nivelul Ministerului Fondurilor Europene, încă din anul 2019 a început această analiză detaliată pentru a putea identifica și propune măsuri sau acțiuni pentru anumiți beneficiari și anumite sectoare (autorități de management, organisme intermediare, potențiali beneficiari).

Procesul a demarat cu evaluarea nevoilor pentru următoarea perioadă concomitent cu inventarierea sprijinului actual 2014-2020, astfel încât să se asigure că există premisele ca alocarea asistentei tehnice aferente exercițiului 2021-2027 este disponibilă cât mai curând posibil în vederea capitalizării expertizei și dezvoltării capacității administrative a sistemului de management și control, dar și la nivelul solicitanților / beneficiarilor, cu scopul de a avea o implementare mai eficientă și judicioasă a fondurilor alocate noii perioade de programare 2021-2027.

România are în intenție o abordare dinamică prin care va adapta acțiunile la noile provocări propuse de noua perioadă de programare (fără proiecte majore, noi reguli de finanțare și implementare, constrângeri privind concentrare tematică, ținte privind schimbările climatice etc.)

Utilizarea expertizei IFI a fost și este considerată un instrument adecvat pentru a stimula și accelera utilizarea fondurilor UE dar care nu ar trebui să se substituie expertizei și competențelor acumulate la nivel național. Prin acest exercițiu România va identifica acele sectoare cheie în care sprijinul IFI să ofere acțiuni personalizate, cu accent pe furnizarea de soluții pragmatice și operaționale sau / și instrumente pentru beneficiari, ușor de implementat ulterior.

Complementar, apreciem și sprijinul DG Reform prin SRSS/Technical Support Instrument (TSI) pentru elaborarea de strategii sau pentru reforme structurale.

8. . Un rezumat al evaluării îndeplinirii condițiilor favorizante relevante menționate la articolul 11 și anexele III și IV

Reference: Article 8(1) 3rd subparagraph CPR

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
Buna guvernare a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă	FEDR	<p>1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p> <p>1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor</p> <p>1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor</p> <p>1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>	<p>Ministerul Educației și Cercetării (fost Ministerul Cercetării și Inovării), care prin HG nr. 24/2020 are rol de sinteză și coordonare în aplicarea Strategiei și Programului de guvernare în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării, a asumat îndeplinirea condiției favorizante aferente OP1 în baza <i>Memorandumului cu tema: Măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante Bună guvernare a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă</i> aprobat de Guvernul României în data de 8 martie 2019 cu 20/4/80/TG.</p> <p>Una dintre acțiunile îndeplinite a fost înființarea, prin OMCI nr. 458/31.07.2019, a Comitetului de coordonare pentru Strategia de Specializare Inteligentă care are rolul de a coordona elaborarea/implementarea strategiei naționale.</p> <p>Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 va asigura corelarea cu strategiile de specializare inteligentă regionale și va include, printre altele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Instrumente de monitorizare și evaluare ➤ Mecanism pentru de descoperire antreprenorială ➤ Acțiuni pentru îmbunătățirea sistemelor de cercetare și inovare ➤ Acțiuni pentru managementul tranziției industriale ➤ Măsuri în sprijinul colaborării internaționale

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
Un cadru de politică strategic pentru sprijinirea renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	FEDR FC	2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică	<p>Pentru îndeplinirea condiției favorizante a fost elaborat un plan de acțiune aprobat prin <i>Memorandumul cu tema: măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante - un cadru de politică strategic pentru sprijinirea renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale</i> în ședința de Guvern din 1 aprilie 2019. Prin acest plan de acțiune, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA) și-a asumat elaborarea Strategiei naționale de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale.</p> <p>Strategia de Renovare pe Termen Lung - SRTL (aplicabilă clădirilor rezidențiale, publice, comerciale) elaborată de MLPDA, identifica noi măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice a stocului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și dezvoltarea la scară largă a utilizării surselor de energie regenerabilă în clădiri prin măsuri de reabilitare sau renovare a clădirilor</p> <p>Proiectul de strategie a fost finalizat, în acest moment fiind în desfășurare procedura de aprobare prin Hotărâre de Guvern.</p> <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p>
Guvernanța în sectorul energetic	FEDR FC	2.1 Promovarea măsurilor de eficiență energetică 2.2 Promovarea energiei regenerabile prin investiții în capacitatea de producție	<p>Îndeplinirea criteriilor aferente condiției favorizante se va realiza prin intermediul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC). Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, împreună cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, au coordonat în perioada 2018-2020 elaborarea PNIESC în conformitate cu prevederile Regulamentului 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului privind</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
			<p>Guvernanța Uniunii Energetice.</p> <p>La data de 23.04.2020, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri a publicat pe site-ul propriu (http://www.economie.gov.ro/transparenta-decizionala/proiecte-in-dezbatere-publica) anunțul privind declanșarea procedurii pentru evaluarea strategică de mediu a PNIESC, conform HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.</p> <p>Totodată, proiectul PNIESC revizuit în baza recomandărilor Comisiei Europene, precum și a propunerilor primite din partea părților interesate a fost transmis, spre informare, Comisiei Europene în data de 28.04.2020.</p> <p>După finalizarea procedurii de evaluare strategică de mediu și obținere a Avizului de mediu, PNIESC va fi supus aprobării Guvernului României, printr-un act normativ, forma finală aprobată urmând a fi transmisă Comisiei Europene.</p>
Promovarea eficace a utilizării energiei regenerabile în toate sectoarele și în întreaga UE	FEDR FC	2.2 Promovarea energiei regenerabile prin investiții în capacitatea de producție	<p>Îndeplinirea criteriilor aferente condiției favorizante se va realiza prin intermediul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC).</p> <p>PNIESC, aflat în faza de evaluare strategică de mediu, a fost elaborat în cadrul unui grup de lucru din care fac parte toate ministerele cu responsabilități în domeniu și conține măsuri sectoriale, a căror îndeplinire va conduce la atingerea țintei RES, de 30,7% la nivelul anului 2030. Aceste măsuri au fost cuprinse în PNIESC pe baza contribuțiilor instituțiilor/autorităților din grupul de lucru, care, după aprobarea PNIESC prin act normativ, vor avea responsabilitatea implementării măsurilor din domeniul de competență.</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
Cadru eficace de management al riscului de dezastre	FEDR FC	2.4 Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor	<p>În data de 30 mai 2019, Guvernul României a aprobat <i>Memorandumul cu tema: Măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante Cadru eficace de management al riscului de dezastre.</i></p> <p>Planul național de management al riscului de dezastre pentru 2020-2030 este în curs de elaborare. Pentru elaborarea planului, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență colaborează cu autoritățile competente care au responsabilitatea de a întocmi documentele și de a transmite contribuții, în conformitate cu responsabilitățile stabilite în H G nr. 557/2016 privind gestionarea tipurilor de risc.</p> <p>După finalizare, planul va fi supus aprobării Comitetului Național pentru Situații de Urgență (CNSU).</p> <p>În această perioadă, IGSU a lucrat la Planul național de management al riscului de dezastre pentru 2020-2030, la această dată, un proiect de plan avansat fiind elaborat.</p> <p>De asemenea, evaluarea celor 6 scenarii multi-risc se va face în cadrul proiectului Întărirea managementului riscului la dezastre finanțat în baza unui acord de împrumut cu BM, în cadrul componentei 2 - Întărirea capacității instituționale pentru planificarea investițiilor pentru reducerea riscurilor.</p> <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p> <p>În urma formulării răspunsului la solicitarea de clarificări a COM, autoritățile române au transmis către COM a doua variantă a autoevaluării naționale în data de 27.05.2020.</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
Planificare actualizată pentru investițiile necesare în sectorul apei și cel al apelor reziduale	FEDR FC	2.5 Promovarea utilizării eficiente a apei	<p>În data de 8 august 2019, Guvernul României a aprobat <i>Memorandum cu tema: Evaluarea națională și planul de acțiune privind îndeplinirea condiției favorizante privind Planificarea actualizată pentru investițiile necesare în sectorul apei și cel al apelor uzate.</i></p> <p>Condiția favorizantă va fi îndeplinită, cu sprijinul asistentei tehnice, prin 2 proiecte, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ unul în cadrul Acordului de servicii derulat de Ministerul Fondurilor Europene (MFE) cu Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (cu finanțare POAT), beneficiar fiind AM POIM; ✓ unul în cadrul unui proiect cu Banca Mondială (BM) (finanțat prin POCA) al cărui beneficiar este Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. <p>În cadrul proiectului cu BM se va realiza un Plan de Finanțare Strategic pentru investițiile care mai trebuie făcute pentru a putea aborda provocările ce derivă din cerințele Directivei Europene privind tratarea apelor urbane reziduale. Ulterior acest Plan va fi aprobat prin HG.</p>
Planificare actualizată a gestionării deșeurilor	FEDR FC	2.6 Dezvoltarea economiei circulare sau accelerarea tranziției către aceasta, prin investiții în sectorul deșeurilor și prin utilizarea eficientă a resurselor	<p>În data de 23 mai 2019, Guvernul României a aprobat <i>Memorandum cu tema: Evaluarea națională și planul de acțiune privind îndeplinirea condiției favorizante privind Planificarea actualizată a gestionării deșeurilor.</i></p> <p>Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD) a fost aprobat prin HG nr. 942/2017. PNGD acoperă întregul teritoriu național și este în conformitate cu art. 28 din Directiva 2008/98/CE, iar măsurile sale acoperă perioada 2018-2025. Pentru perioada 2025-2027 actualizarea PNGD se va face folosind AT oferită de BEI se</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
			<p>are în vedere consolidarea capacității instituționale a MMAP pentru guvernare în domeniul gestionării deșeurilor (pentru a sprijini implementarea PNGD).</p> <p>Cadrul metodologic pentru elaborarea planurilor județene de gestionare a deșeurilor a fost elaborat (prin AT) și aprobat prin ordin al ministrului (nr. 140 / 14.02.2019). PJGD va detalia investițiile la nivel județean. Odată elaborate și adoptate, Planurile județene de gestionare a deșeurilor vor integra noile cerințe și ținte în domeniul gestionării deșeurilor și vor oferi o listă a evaluării investițiilor /costurilor pentru infrastructura necesară.</p> <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p>
Planificarea globală a transporturilor la nivelul corespunzător	FEDR FC	<p>3.2 Dezvoltarea unei rețele TEN-T sustenabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente, sigure și intermodale</p> <p>3.3 Dezvoltarea și consolidarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, flexibile și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontaliera</p>	<p>În data de 14 mai 2019, Guvernul României a aprobat <i>Memorandumul cu tema: evaluarea națională a îndeplinirii condiției favorizante Planificarea globală a transporturilor la nivelul corespunzător.</i></p> <p>Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030 este documentul strategic care va conține investițiile în infrastructura de transport, la nivel național, orientate spre dezvoltarea coridoarelor europene de transport care traversează România.</p> <p>Astfel, vor fi prioritizate investițiile pe fiecare mod de transport, principalul criteriu de prioritizare fiind relevanța față de TEN-T, susținerea investițiilor realizându-se din POT 2021-2027, cu respectarea reglementărilor naționale și europene.</p> <p>Planul investițional elaborat de MTIC, conține și strategia de</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
			<p>finanțare a sectorului de transport. Această secțiune analizează finanțarea totală disponibilă pentru sector (precum și condițiile specifice pentru fiecare sursă de finanțare), inclusiv fonduri europene, împrumuturi externe, bugetul de stat și alte surse.</p> <p>Pe baza deciziei Guvernului privind scenariul de finanțare convenit, se va asigura un angajament național de finanțare pentru următorii 10 ani. O atenție sporită va fi acordată siguranței rutiere, echipării cu ERTMS a investițiilor, și promovării combustibililor alternativi.</p> <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p>
Cadru de politică strategic pentru politicile active din domeniul pieței muncii	FEDR FSE+	<p>4.1 Sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii</p> <p>4.1.1 Îmbunătățirea accesului la locuri de muncă pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv pentru tineri și pentru persoanele inactive, precum și promovarea activităților independente și a economiei sociale;</p> <p>4.1.2 Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii, pentru a asigura o asistență și un sprijin în timp util și adaptate în ceea ce</p>	<p>Pentru perioada post 2020, în conformitate cu <i>Memorandumul cu tema: Măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante Cadru de politica strategic pentru politice active din domeniul pieței muncii</i>, din data de 18.12.2018, se are în vedere elaborarea Strategiei Naționale de Ocupare a Forței de Muncă (SNOFM), pe baza analizei socio-economice în domeniului ocupării 2014-2020, precum și a Agendei pentru competențe ROMANIA 2020-2025.</p> <p>În procesul de elaborare a SNOFM post 2020 se are în vedere, printre altele, crearea unui mecanism de anticipare a nevoilor de competențe pe piața muncii și de monitorizare a politicilor active, adaptarea procedurii de profilare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, în acord cu nevoile grupurilor țintă specifice, crearea unei oferte coerente dedicate satisfacerii nevoilor angajatorilor, precum și elaborarea Strategiei ANOFM post 2021, pentru a putea furniza servicii moderne, adecvate dinamicii pieței muncii. Toate acestea vor avea ca efect o mai bună corelare dintre cererea și oferta de muncă, inclusiv prin</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
		privește corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii	găsirea unor locuri de muncă adecvate competențelor și potențialului unor grupuri vulnerabile pe piața muncii, acoperirea nevoilor de forță de muncă la nivelul unor sectoare/ regiuni în care se înregistrează deficit, activarea resurselor umane neutilizate sau folosite în mod deficitar.
Cadrul strategic național pentru egalitatea de gen	FEDR FSE+	4.1 Sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii 4.1.3 Promovarea unei mai bun echilibru între viața profesională și cea privată, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor, un mediu de lucru sănătos și bine adaptat care ține cont de riscurile pentru sănătate, adaptarea lucrătorilor la schimbare și o îmbătrânire sănătoasă și activă	Conform Memorandumului din data de 18.12.2018 <i>privind măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante "Cadru strategic național pentru egalitatea de gen"</i> , condiția favorizanta va fi îndeplinită prin elaborarea cadrului strategic național de politică pentru incluziunea socială și egalitatea de șanse post 2020. Beneficiarul acestui proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă este Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) în parteneriat cu Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) și Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA). A fost elaborată analiza diagnostic, care cuprinde și o identificare bazată pe date concrete a provocărilor în materie de egalitate de gen, care a fost deja transmisă Comisiei Europene. Strategia națională pentru egalitate de gen post 2020 este elaborată dar necesită un proces de revizuire pe baza contribuțiilor experților și factorilor interesați. Planul de consultare participativă a factorilor interesați, a societății civile și a partenerilor sociali, care a demarat prin organizarea unui grup interministerial și a unor evenimente de consultare publică, prevedea, conform Planului de acțiuni aferente Memorandumului, organizarea a 4 workshopuri regionale în lunile martie - aprilie. Din cauza crizei generate de pandemia de Coronavirus și a

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
			<p>situației de urgență instituite, aceste ateliere regionale au fost reprogramate pentru lunile august-septembrie.</p> <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p>
Un cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile	FEDR FSE+	<p>4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii</p> <p>4.1.4 Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței pe piața muncii a sistemelor de educație și formare</p> <p>4.1.5 Promovarea unor oportunități flexibile de perfecționare și recalificare pentru toți, inclusiv prin facilitarea tranzițiilor profesionale și promovarea mobilității profesionale</p> <p>4.1.6 Promovarea unui acces egal, în special pentru grupurile defavorizate, la o educație și o formare profesională incluzive și de calitate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari și continuând cu învățământul tehnic și general și</p>	<p>În data de 30 mai 2019, Guvernul României a aprobat <i>Memorandum cu tema: Măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante "Cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile"</i>, prin care Ministerul Educației și Cercetării și-a asumat o serie de acțiuni pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții.</p> <p>Politica publică "Educația 2030" este în curs de dezvoltare, urmărind personalizarea și asigurarea calității pentru toți elevii/studentii; flexibilizarea sistemului de educație, pentru a răspunde în mod concret caracteristicilor beneficiarilor și actorilor implicați și adaptarea sistemului la schimbările externe și tendințele viitorului.</p> <p>De asemenea, programele naționale cu caracter permanent, precum și o serie de proiecte curente FSE implementate la nivel de sistem vor contribui la îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții.</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
		formarea profesională, și cu învățământul terțiar	
Cadru de politică strategic național pentru incluziune socială și reducerea sărăciei	FEDR FSE+	<p>4.3 Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate, prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale</p> <p>4.1.7 Promovarea unei incluziuni active, inclusiv în vederea promovării egalității de șanse, a participării active și a îmbunătățirii capacității de inserție profesională</p>	<p>Conform Memorandumului din data 18.12.2018 <i>privind măsurile necesare îndeplinirii condiției favorizante "Cadru de politică strategic național pentru incluziunea socială și reducerea sărăciei"</i>, condiția favorizantă va fi îndeplinită prin elaborarea cadrului strategic național de politică pentru incluziunea socială și egalitatea de șanse post 2020.</p> <p>Beneficiarul acestui proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă este Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) în parteneriat cu Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) și Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA).</p> <p>Analiza diagnostic, care cuprinde și o identificare bazată pe date concrete a provocărilor în materie de incluziune socială, a fost deja transmise Comisiei Europene.</p> <p>Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei post 2020 este elaborată dar necesită un proces de revizuire pe baza contribuțiilor experților și factorilor interesați.</p> <p>A fost elaborat Planul de acțiune cu măsuri de sprijinire a venitului, a piețelor muncii și a accesului, precum și Planul de acțiuni cu măsuri pentru trecerea de la îngrijirea instituționalizată la cea bazată pe comunitate.</p> <p>Complementar acestor măsuri, planul de consultare participativă a factorilor interesați, a societății civile și a partenerilor sociali, care a demarat prin organizarea unui grup interministerial și a unor evenimente de consultare publică, prevedea, conform Planului de acțiuni aferent Memorandumului, organizarea a 4</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
			<p>workshopuri regionale în lunile martie - aprilie.</p> <p>Din cauza crizei generate de pandemia de Coronavirus și a situației de urgență instituite, aceste ateliere regionale au fost reprogramate pentru lunile august-septembrie.</p> <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p>
Strategie națională de integrare a romilor	FSE+	4.1.8 Promovarea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii	<p>Conform Memorandumului cu tema <i>Măsuri necesare îndeplinirii condiției prealabile Strategia națională de integrare a romilor</i>, aprobat de Guvern în data de 29 martie 2019, Agenția Națională pentru Romi a elaborat, o prima versiune a Strategiei. Punctul Național de Contact pentru Romi din cadrul Ministerului Fondurilor Europene a agreeat împreună cu Agenția Națională pentru romi un calendar care cuprinde etapele necesare adoptării acestei strategii până la sfârșitul anului 2020. Liniile directe de acțiune vor fi stabilite în cadrul consultărilor cu ministerele de linie și cu toți actorii relevanți. În vederea stabilirii liniilor directe de acțiune au fost organizate consultări bilaterale cu 29 de autorități publice centrale și actori neguvernamentali relevanți, cu responsabilități în punerea în aplicare a SNIR. Alături de instituțiile menționate în HG 18/2015, au fost invitate la consultări și alte instituții care ar putea avea intervenții în SNIR în funcție de aria de competență relevantă.</p> <p>Au fost centralizate punctele de vedere exprimate de către participanții la consultări cu privire la proiectul de SNIR, în vederea consolidării draftului de SNIR. În urma analizei acestora, a fost elaborat al doilea draft al SNIR care va fi discutat în cadrul Comitetul Interministerial pentru Monitorizarea și Evaluarea Implementării SNIR, planificat pentru sfârșitul lunii august a.c.,</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
			<p>după care va fi pus în consultare publică. De asemenea, în vederea fundamentării SNIR, Punctul Național de Contact pentru Romi organizează 16 ateliere regionale. Acestea sunt desfășurate în cadrul proiectului „Platforma națională de bune practici pentru romi” este cofinanțat de către Comisia Europeană (grantul JUST/2015/RDIS/AG/NRP2/8727)</p> <p>Adoptarea formei finale a SNIR este planificată pentru trim.IV - 2020.</p>
Cadru de politică strategic pentru sănătate	FEDR FSE+	<p>4.4 Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară</p> <p>4.1.9 Facilitarea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; îmbunătățirea accesibilității, eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate; îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire pe termen lung</p>	<p>Pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții, Ministerul Sănătății a asumat prin <i>Memorandumul cu tema: Măsuri necesare îndeplinirii condiției favorizante Cadru de politica strategic pentru sănătate</i>, aprobat în data de 18.12.2018, următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ evaluarea Strategiei naționale de sănătate 2014-2020 ✓ elaborarea Strategiei naționale pentru sănătate (SNS) 2021-2027 și consultare publică ✓ actualizarea celor 3 master planuri regionale (Nord-Est, Nord-Vest, Sud-Vest) ✓ finalizarea a 5 master planuri regionale (regiunile: Sud-Est, Sud- Muntenia, Vest, Centru, Bucuresti-Ilfov) ✓ elaborarea de metodologii de testare / screening pentru bolile netransmisibile sau transmisibile reprezentând probleme de sănătate publică (de exemplu, cancer de sân, cancer de col uterin, cancer colorectal, hepatită B și C, tuberculoză, grvida și copil etc.) ✓ măsuri de promovare a serviciilor din cadrul comunității (incluse în SNS 2021-2027 și în master planurile regionale)
Mecanisme eficiente de	FEDR	Toate obiectivele specifice	Autoritățile române dispun de mecanisme de monitorizare a

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
monitorizare a pieței achizițiilor publice	FSE+ FC		<p>pieței achizițiilor publice, acoperindu-se următoarele elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Calitatea și intensitatea concurenței: numele ofertanților câștigători, numărul de ofertanți inițiali, numărul de ofertanți selectați, valoarea contractuală - acești indicatori se regăsesc în anunțurile de atribuire publicate în SEAP. ➤ Indicatorul privind participarea IMM-urilor în calitate de ofertanți direcți se regăsește în anunțurile de atribuire publicate în SEAP. <p>Referitor la indicatorul privind prețul final după finalizare, acesta se regăsește în anunțurile de atribuire publicate în SEAP. Pentru a monitoriza toate modificările contractuale, în afara celor prevăzute în directive, trebuie modificat formularul 20 și sunt avute în vedere următoarele măsuri de îndeplinit până la sfârșitul anului 2020:</p> <p>Măsuri la nivelul Agenției Naționale pentru Achiziții Publice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ emiterea unei instrucțiuni de utilizare a formularului; ➤ modificări legislative, dacă sunt necesare, privind obligația publicării și altor modificări contractuale în afara celor din legislația actuală; <p>Măsuri la nivelul Autorității pentru Digitalizarea României:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dezvoltarea SEAP, astfel încât să permită publicarea de informații suplimentare cu privire la modificările aduse prețului de semnare a contractului, asigurând trasabilitatea prețului plătit la finalizarea contractului. <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
Instrumente și capacități pentru aplicarea eficace a normelor privind ajutoarele de stat	FEDR FSE+ FC	Toate obiectivele specifice	<p>Autoritățile de management dispun de instrumente și capacități pentru a verifica respectarea normelor privind ajutoarele de stat referitor la întreprinderi în dificultate sau întreprinderi aflate sub o decizie de recuperare.</p> <p>Consiliul Concurenței acordă asistență de specialitate furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat - art. 6(2) OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996.</p> <p>Prima versiune a autoevaluării naționale privind măsurile întreprinse de autoritățile române pentru îndeplinirea criteriilor aferente acestei condiții a fost transmisă Comisiei Europene.</p>
O aplicare și implementare eficace a Cartei drepturilor fundamentale a UE	FEDR FSE+ FC	Toate obiectivele specifice	<p>Ministerul Fondurilor Europene a elaborat o propunere de <i>Ghid pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale UE în Implementarea fondurilor europene</i>, ghid care se asigură că activitățile și verificările pentru respectarea dispozițiilor Cartei sunt integrate în toate etapele, documentele și activitățile derulate implicând resurse financiare UE.</p> <p>Ghidul include obligațiile autorităților de management și a celorlalte instituții implicate în implementarea fondurilor, în redactarea lui luându-se în considerare și opiniile avizate ale Agenției pentru Drepturi Fundamentale . Acesta urmează să fie supus consultării autorităților de management și altor entități, urmând a fi finalizat în trimestrul III 2020.</p>
Implementarea și aplicarea Convenției Organizației	FEDR FSE+ FC	Toate obiectivele specifice	În ședința de Guvern din 14 mai 2019 a fost aprobat <i>Memorandumul cu tema: Măsuri necesare îndeplinirii condiției prealabile “Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități</i>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (UNCPRD)			<p>(CDPD) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap” inițiat de către MFE și Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în subordinea căruia funcționează Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA).</p> <p>În vederea îndeplinirii condiției favorizante, ANDPDCA are în curs de elaborare proiectul Strategiei Naționale privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități 2021-2027 și Planul Operațional aferent.</p> <p>În cadrul strategiei, au fost identificate 8 domenii de intervenție, respectiv: accesibilitate și mobilitate, protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilitati, viața independentă și integrare în comunitate (inclusiv accesul la servicii publice), educație, sănătate, ocupare, protecție socială (inclusiv abilitare/reabilitare), participare politică si publică.</p> <p>Până în prezent, au fost finalizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Raportul de evaluare a implementării Strategiei naționale ”O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016-2020, ✓ Setul de indicatori cheie privind implementarea CDPD ✓ Planul preliminar de cercetare pentru colectarea datelor privind indicatorii cheie pentru implementarea CDPD <p>Totodată, la nivelul MFE se elaborează Ghidul privind reflectarea CDPD în pregătirea și implementarea programelor 2021-2027, pornind de la un format agreat cu ANDPDCA. Documentul prezintă cadrul legal și instituțional aplicabil, principalele dispoziții ale CDPD de care se va ține cont atât în etapa de programare, cât și în cea de implementare, precum și mecanismele de asigurare și</p>

Condiția favorizantă	Fond	Obiectivele specifice selectate	Rezumatul evaluării[1000]
			<p>verificare a respectării condiției favorizante pe parcursul întregii perioade de programare. În perioada imediat următoare, proiectul de Ghid va fi transmis spre consultare atât ministerelor de linie, autorităților de management, tuturor celorlalte autorități/agenții publice cu atribuții în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități, cât și organizațiilor neguvernamentale care oferă servicii relevante în domeniu.</p> <p>Astfel, structurile responsabile cu analiza și programarea fondurilor, autoritățile de management și organismele intermediare se vor asigura că fondurile nu vor sprijini acțiuni care să contribuie la vreo formă de segregare pentru persoanele cu dizabilități, vor promova accesibilitatea, adaptarea rezonabilă, designul universal, cercetarea și utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii și dispozitive asistive și tehnologii de acces destinate persoanelor cu dizabilități.</p>